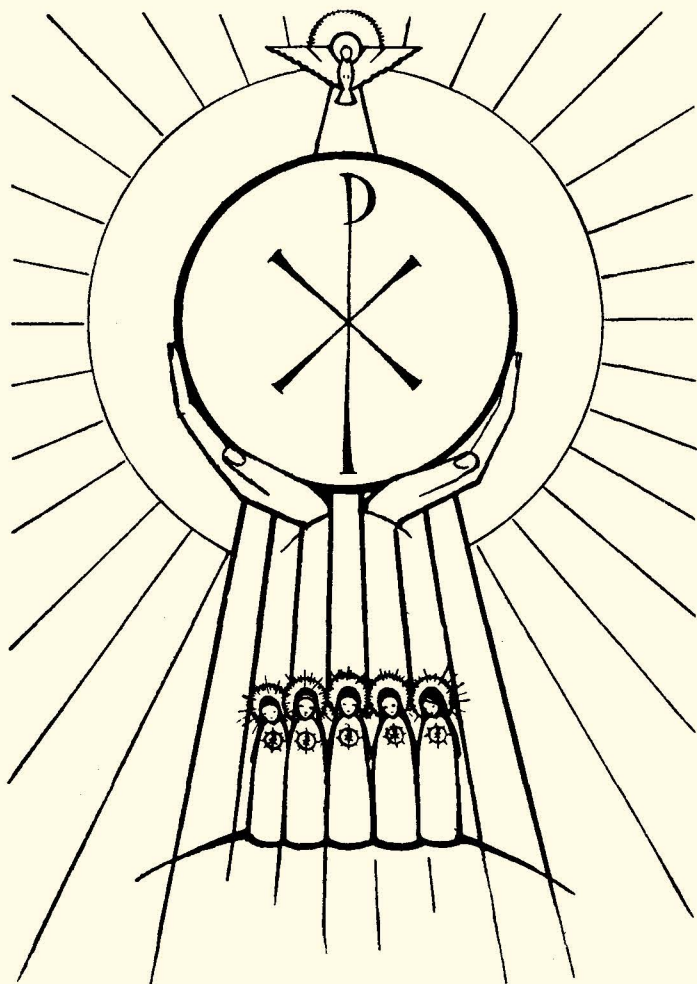

PAPI ÉS SZERZETESI NAPTÁR
1947. ÉVRE

Hitoktatáshoz alkalmas segédkönyvek:

Beiger: Hitelemzések az elemi iskola I. o. részére —	4.—
II. o. részére —	3.50
Tomka Ágoston S. J.: Hitelemzések. III.—V. elemi részére müncheni módszerrel megírt elbeszélésszerű munka. Az első áldozók előkészítésére is kitűnő anyagot ad. A három kötet ára — — — — —	12.—
Turner—Putnoki: Engedjétek hozzám! ... Szemléltető és magyarázó rajzok a római kat. hittan tanításához	3.50
Túrmezei Ferenc: Térképvezérlések a hitoktatásban. A középiskolai bibliai és egyháztörténelem tanításához kitűnő segédkönyv — — — — —	4.—
— Előkészítő oktatások az első gyónás és szent-áldozáshoz — — — — —	6.—
Fischer S. V. D.: Példatár a pogány missziókból a Hiszekegy 12 ágazata szerint — — — — —	2.—
Hajós Elemér: Széthulló családok, kallódó gyermekek. A jónevű pedagógiai igazgató, aki közel 10 évet töltött el a budapesti Gyermeklélektani Intézetben, alaposan ismeri a gyermeklelkét s művében sok értékes anyagot nyújt pedagógusok számára — — — — —	25.—
Dr. Kosztolányi István: Igy szólott az Úr! Két kötet ára	30.—
— Igy szeretett az Isten! — — — — —	20.—
Mindkettő a legbővebb hittani segédkönyv a Biblia történetének tanításához. Az első két kötet az Ószövetséggel, a harmadik az Újszövetséggel foglalkozik. De nemcsak diákok oktatásához alapos kézikönyv, hanem felnőttek részére is elsőrangú, élvezetes olvasmány.	
Dr. Ruppert István: Fény a fényből. Az ostrom alatt papi hivatása hősiessége teljessége közben elhunyt tehetséges fiatal hittanárnak elsőrangú műve. Egész kis dogmatika az „egy Istenről”. Sok példát szőtt bele	4.—
Noll—gr. Wenckheim: Győződjünk meg az igazságról. Kitűnő párbeszéd egy pap és egy világi között, aki hitetlen és meg akarja győzni. Másvallásúak oktatására elsőrangú — — — — —	6.—

(A könyvárjegyzék folytatása a borítólapon 3. oldalán.)

PAPI ÉS SZERZETESI NAPTÁR

1947. É V R E

SZERKESZTETTE:
TOWER V.

BUDAPEST
K O R D A R. T. K I A D Á S A
1946.

Nihil obstat. Dr. Stephanus Kosztolányi censor dioecesanus.
Nr. 3105/1946. Imprimatur. Strigonii, die 21. Junii, 1946.
Dr. Joannes Drahos vicarius generalis.

Nyomatott: Korda R. T. nyomdájában, Budapest, Csepreghy-u. 2. Felelős: Schaff Á.

AZ IDŐ MEGSZENTELÉSE

Az Egyház az örökkévalóság felé vezeti az embert a szent helyek, cselekmények által csakúgy, mint a megszentelt idők beállításával is. Az egyházi naptár is ennek a jelentkezése. A naptárba beállítja az Egyház a teremtés, megváltás, megszentelés tényeit és a szentek életét évről-évre, hogy megszentelje a véges időt és vezesse az embert vele, benne és általa az örökkévalóság révpartjára. Így kerüljük el az élet zátonyait, scilláit és charibdiseit, a fascinatió nugacitatis-t és így jutunk el az aetas plenitudinis-hez.

Amikor napról-napra belenézünk a naptárba és keressük a szentmise és zsoltosma zsinórvonalait, amikor beállunk naponta Atyánk szolgálatába, napunkat átvezetjük Jézus Szívén, estennen lezárjuk az időt a nox perfecta és finis perfectus kívánásával, emelkedik a szívünk és közéletünk Ahhoz, aki az út, igazság és élet, aztán a lelkek kikötője is.

Vajha úgy töltenők a naptár és az élet minden napját, ahogy azt a halál óráján kívánnók.

Tolle lege, ut per visibilia ad invisibilia rapiamur!
Esztergom, 1946. Pünkösöd.

*Mindszenty József
bíboros hercegprímás,
esztergomi érsek.*

J A N U Á R

31 nap

Napok	Ünnepek és pártfogók	Új görög	N A P		H O L D	
			kelte	nyugta	kelte	nyugta
1 Sz	Újév	Újév	7 32	16 03	12 10	0 16
2 Cs	Makár	Szilveszter p.	7 32	16 04	12 32	1 28
3 P	Genovéva sz.	Gordius	7 32	16 05	12 57	2 49
4 Sz	Titusz pk.	Teokliszt	7 32	16 06	13 29	4 13
5 V	E Jézus sz. neve	E Teona	7 32	16 06	14 12	5 36
6 H	Vízkereszt	Epifánia	7 32	16 07	15 18	6 54
7 K	Lucián vt.	Ker. Sz. János	7 32	16 08	16 18	8 01
8 Sz	Szörény	Emilián	7 32	16 10	17 40	8 53
9 Cs	Julián vt.	Polyeukt	7 31	16 11	18 59	9 34
10 P	Vilmos pk.	Domicán	7 31	16 12	20 20	10 03
11 Sz	Higin p. vt.	Teodóz. ap.	7 30	16 14	21 36	10 28
12 V	E 1. Szentcsalád	E 31. Vízk. u.	7 30	16 15	22 48	10 49
13 H	Veronika	Sztratonik	7 29	16 16	23 57	11 07
14 K	Hilár pk. ea.	R., szin. vtk.	7 29	16 18	— —	11 26
15 Sz	Remete Sz. Pál	Pál remete	7 29	16 19	1 06	11 45
16 Cs	Marcell p. vt.	Sz. Péter lánc.	7 28	16 20	2 13	12 07
17 P	Antal ap.	N. Antal ap.	7 27	16 21	3 19	12 32
18 Sz	Piroska sz. vt.	N. Atanáz	7 26	16 23	4 24	13 25
19 V	E 2. Sz. Margit	E 32. Arzén	7 25	16 24	5 26	13 39
20 H	Fábián és Seb.	Eutim ap.	7 24	16 26	6 22	14 25
21 K	Ágnes sz. vt.	Jenő, Val.	7 23	16 27	7 11	15 19
22 Sz	Vince vt.	Anasztáz	7 22	16 29	7 53	16 20
23 Cs	Raimund	Kelemen	7 22	16 31	8 26	17 26
24 P	Timót pk.	Babilasz	7 21	16 31	8 52	18 35
25 Sz	Pál megtérése	Naz. Gergely	7 20	16 33	9 12	19 44
26 V	E 3. Polikarp	E Triodium	7 19	16 35	9 37	20 55
27 H	Aranysz. Sz. János	Krizoszt. ev.	7 18	16 36	9 58	22 05
28 K	Nol. Szent Péter	Efrém	7 17	16 38	10 14	23 19
29 Sz	Szal. Sz. Ferenc	Ignác ev.	7 16	16 40	10 34	23 43
30 Cs	Martina sz.	N. Vazul	7 15	16 41	10 58	— —
31 P	Bosco Sz. János	Cir. és Ján.	7 14	16 42	11 25	1 52

J E G Y Z E T E K

január hónapra

Napok	☾	
1 Sz		
2 Cs		
3 P		
4 Sz		
5 V		
6 H		
7 K		
8 Sz		
9 Cs		
10 P		
11 Sz		
12 V		
13 H		
14 K		
15 Sz		
16 Cs		
17 P		
18 Sz		
19 V		
20 H		
21 K		
22 Sz		
23 Cs		
24 P		
25 Sz		
26 V		
27 H		
28 K		
29 Sz		
30 Cs		
31 P		

F E B R U Á R

28 nap

Napok	Ünnepek és pártfogók	Új görög	N A P		H O L D	
			kelte	nyugta	kelte	nyugta
1 Sz	Ignác pk. vt.	Trifon	7 12	16 44	12 02	3 12
2 V	E 4. Gy.-o. B. A.	E Hetv. vas.	7 11	16 45	12 26	4 20
3 H	Balázs pk.	Simeon és A.	7 09	16 47	13 51	5 40
4 K	Korz. András	Izidor	7 08	16 49	14 54	6 39
5 Sz	Agota sz. vt.	Polyeukt	7 07	16 51	16 28	7 24
6 Cs	Dorottya sz. vt.	Julián	7 06	16 52	17 39	8 00
7 P	Romuald ap.	Partén pk.	7 04	16 53	19 06	8 27
8 Sz	Máthai Szent János	Zakariás	7 03	16 55	20 25	8 50
9 V	E 5. Hatvanad vas.	E Húshagyó	7 01	16 56	21 40	9 09
10 H	Skolasztika	Pál vt.	7 00	16 58	22 54	9 28
11 K	Lurdi Mária	Teodóra	6 58	17 00	— —	9 48
12 Sz	7 szervita alapító	Melét pk.	6 56	17 02	0 00	10 09
13 Cs	Ricci sz. Katalin	Zoe	6 55	17 03	1 08	10 33
14 P	Bálint vt.	Máró	6 54	17 04	2 23	11 01
15 Sz	Kolombier Kolos	Onezim	6 52	17 06	3 18	11 36
16 V	E 6. Farsang vas.	E Vajh. vas.	6 50	17 07	4 16	12 19
17 H	Donát pk. vt.	Marianna	6 48	17 09	5 07	13 10
18 K	Simon pk. vt.	Leó p.	6 46	17 11	5 52	14 10
19 Sz	Hamvazószerda †††	Filemon	6 45	17 13	6 27	15 15
20 Cs	Aladár pk.	Leo pk.	6 44	17 13	6 54	16 24
21 P	Eleonóra	Euszták	6 42	17 15	7 21	17 25
22 Sz	Péter székfogl.	Eug. sz. vtk.	6 40	17 17	7 43	18 45
23 V	E 1. Invocabit	E Nb. 1. vas.	6 38	17 18	8 02	19 57
24 H	Mátyás ap.	János feje m.	6 36	17 20	8 20	21 10
25 K	Géza vt.	Taráz	6 35	17 22	8 40	22 24
26 Sz	K. Sz. Margit	Porfir	6 33	17 22	9 02	23 41
27 Cs	Gábor passzion.	Prokóp	6 31	17 24	9 27	— —
28 P	Román ap.	Vazul	6 29	17 26	9 59	0 54

J E G Y Z E T E K

február hónapra

Napok	☾	
1 Sz		
2 V		
3 H		
4 K		
5 Sz		
6 Cs		
7 P		
8 Sz		
9 V		
10 H		
11 K		
12 Sz		
13 Cs		
14 P		
15 Sz		
16 V		
17 H		
18 K		
19 Sz		
20 Cs		
21 P		
22 Sz		
23 V		
24 H		
25 K		
26 Sz		
27 Cs		
28 P		

M Á R C I U S

31 nap

Napok	Ünnepek és pártfogók	Új görög	N A P		H O L D	
			kelte	nyugta	kelte	nyugta
1 Sz	Albin pk.	Eudócia	6 27	17 27	10 42	2 07
2 V	E 2. Reminisc.	E Nb. 2. vas.	6 25	17 29	11 34	3 28
3 H	Kunigunda	Kleon	6 24	17 31	12 43	4 30
4 K	Kázmér	Pál, Júl.	6 22	17 31	14 01	5 18
5 Sz	Özséb	Kenon	6 20	17 33	15 22	5 57
6 Cs	Perpétua	Am. 42 vt.	6 18	17 35	16 43	6 25
7 P	<i>Aqu. Sz. Tamás</i>	Vazul és társa	6 15	17 36	18 01	6 50
8 Sz	Istenes János	Teofilakt	6 13	17 38	19 16	7 11
9 V	E 3. Oculi	E Nb. 3. vas.	6 12	17 40	20 30	7 30
10 H	40 vértanú	Kodrát	6 10	17 41	21 41	7 49
11 K	Szilárd	Szófron	6 08	17 42	22 51	8 10
12 Sz	I. Gergely p.	Teofánész	6 06	17 43	— —	8 32
13 Cs	Szabin	Nicefor pk.	6 03	17 45	0 01	8 59
14 P	Matild	Sándor	6 01	17 47	1 05	9 31
15 Sz	Nemzeti ünnep	Nemzeti ünnep	5 59	17 48	2 07	10 11
16 V	E 4. Laetare	E Nb. 4. vas.	5 58	17 50	3 02	10 57
17 H	Patrik pk.	Elek	5 56	17 50	3 46	11 56
18 K	Sándor pk.	Cirill pk.	5 54	17 52	4 27	13 00
19 Sz	Szent József	Krizsánt	5 52	17 54	4 56	14 07
20 Cs	B. Csák Mór	Szabb. vtk.	5 49	17 55	5 25	15 18
21 P	Benedek ap.	Ifj. Jakab	5 47	17 57	5 47	16 29
22 Sz	Genuai Katalin	Vazul vt.	5 44	17 58	6 07	17 42
23 V	E 5. Feketevasárnap	E Nb. 5. vas.	5 43	18 00	6 25	18 56
24 H	Gábor főangyal	Zakariás hv.	5 41	18 02	6 46	20 12
25 K	*Gy.-o. B. A.	Gyüm. o. B. A.	5 39	18 02	7 06	21 30
26 Sz	Emánuel	Gábor	5 37	18 04	7 30	22 53
27 Cs	Damaszk. János	Matrona	5 35	18 05	8 02	— —
28 P	Fájdalmas Szűz	Hiláron	5 33	18 07	8 40	0 06
29 Sz	Augusztá	Ciril vt.	5 32	18 08	9 29	1 16
30 V	E 6. Virágvasárnap	E Nb. 6. vas.	5 30	18 09	10 03	2 25
31 H	Guido ap.	Hipác	5 27	18 10	11 43	3 17

J E G Y Z E T E K

március hónapra

Napok	☾	
1 Sz		
2 V		
3 H		
4 K		
5 Sz		
6 Cs		
7 P		
8 Sz		
9 V		
10 H		
11 K		
12 Sz		
13 Cs		
14 P		
15 Sz		
16 V		
17 H		
18 K		
19 Sz		
20 Cs		
21 P		
22 Sz		
23 V		
24 H		
25 K		
26 Sz		
27 Cs		
28 P		
29 Sz		
30 V		
31 H		

Á P R I L I S

30 nap

Napok	Ünnepek és pártfogók	Új görög	N A P		H O L D	
			kelte	nyugta	kelte	nyugta
1 K	Hugó	Egyipt. Mária	5 25	18 12	13 03	3 58
2 Sz	P. Ferenc	Titusz	5 23	18 14	14 23	4 26
3 Cs	Nagycsütörtök	Nikéta	5 21	18 15	15 40	4 54
4 P	Nagypéntek †††	Nagypéntek	5 20	18 17	16 55	5 15
5 Sz	Nagyszombat	Diodór	5 17	18 17	18 09	5 33
6 V	E Húsvétvasárnap	E Húsvétvasárnap	5 15	18 19	19 21	5 53
7 H	*Húsvéthétfő	Húsvéthétfő	5 13	18 20	20 23	6 12
8 K	Dénes pk.	Húsvétkedd	5 11	18 22	21 43	6 32
9 Sz	Konrád	Eupszik	5 09	18 24	22 51	6 54
10 Cs	Ezekiel	Ferenc	5 08	18 25	23 56	7 27
11 P	I. Leó p.	Antipa	5 06	18 26	— —	8 04
12 Sz	Gyula p.	Vazul pk.	5 04	18 27	0 54	8 52
13 V	E 1. Fehérvasárnap	E 1. Márton	5 02	18 29	1 44	9 42
14 H	Jusztin vt.	Arisztark	5 00	18 30	2 26	10 43
15 K	Anasztázia	Kreszcenc	4 58	18 32	2 59	11 49
16 Sz	Lebr. B. József	Irén	4 56	18 34	3 27	12 59
17 Cs	Anicét p.	Agapit	4 54	18 35	4 51	14 08
18 P	Apollonius	János neve	4 52	18 36	4 11	15 21
19 Sz	Emma	Pál. János	4 50	18 37	4 29	16 34
20 V	E 2. Miseric.	E 2. Teodor	4 48	18 39	4 48	17 51
21 H	Parzh. Konrád	Január	4 46	18 40	5 08	19 09
22 K	Szótér és Kájusz	Syc. Teodor	4 44	18 42	5 32	20 31
23 Sz	Szent József olt.	György	4 43	18 43	5 59	21 54
24 Cs	György vt.	Szaba vt.	4 41	18 44	6 36	23 12
25 P	Márk ev.	Márk ev.	4 40	18 46	7 22	— —
26 Sz	Kilit és Marc.	Vazul pk.	4 38	18 47	8 23	0 21
27 V	E 3. Jubilate	E 3. Simon	4 36	18 49	9 34	1 16
28 H	Keresztes Pál	9 vértanú	4 34	18 50	10 51	2 01
29 K	Péter vt.	Szozipáter	4 33	18 52	12 10	2 33
30 Sz	Katalin	Jakab aps.	4 31	18 52	13 27	3 00

J E G Y Z E T E K

április hónapra

Napok	☾	
1 K		
2 Sz		
3 Cs		
4 P		
5 Sz		
6 V		
7 H		
8 K		
9 Sz		
10 Cs		
11 P		
12 Sz		
13 V		
14 H		
15 K		
16 Sz		
17 Cs		
18 P		
19 Sz		
20 V		
21 H		
22 K		
23 Sz		
24 Cs		
25 P		
26 Sz		
27 V		
28 H		
29 K		
30 Sz		

M Á J U S

31 nap

Napok	Ünnepek és pártfogók	Új görög	N A P		H O L D	
			kelte	nyugta	kelte	nyugta
1 Cs	Fülöp és Jakab	Jeremiás	4 29	18 54	14 41	3 21
2 P	Atanáz	N. Atanáz	4 28	18 55	15 53	3 40
3 Sz	Sz. † feltalálása	Teodóz	4 26	18 57	17 06	3 57
4 V	E 4. Cantate	E 4. Pelagia	4 24	18 58	18 16	4 16
5 H	V. Pius	Iréne vt.	4 23	19 00	19 27	4 36
6 K	János ap. ev.	Jób	4 22	19 01	20 36	4 54
7 Sz	B. Gizella	Sz. † megjel.	4 20	19 02	21 43	5 26
8 Cs	Mihály főa. megj.	N. Arzén	4 18	19 04	22 45	6 00
9 P	Naz. Sz. Gergely	Izaiás pr.	4 17	19 05	23 44	6 42
10 Sz	Antonin	Zel. Simon	4 15	19 06	— —	7 32
11 V	E 5. Rogate	E. 5. Mór vt.	4 14	19 08	0 29	8 30
12 H	Pongrác	Germán	4 13	19 09	0 59	9 34
13 K	Bellarmin Róbert	Glicéria	4 11	19 11	1 28	10 00
14 Sz	Bonifác	Izidor	4 10	19 11	1 53	12 04
15 Cs	Aldozócsütörtök	Jézus mennybem.	4 09	19 13	2 14	13 00
16 P	Nep. János	Teodor	4 07	19 14	2 33	14 11
17 Sz	Paskál hv.	Andronik	4 06	19 15	2 51	15 25
18 V	E 6. Exaudi	E 6. Pét. D.	4 04	19 17	3 10	16 42
19 H	Cölesztin	Patrik és társai	4 03	19 18	3 32	18 04
20 K	Bernardin	Talalé	4 03	19 19	3 58	19 27
21 Sz	Bobola Sz. András	Kon. és Ilona	4 02	19 20	4 30	20 51
22 Cs	Júlia sz. vt.	Baziliszok	4 00	19 21	5 14	22 09
23 P	Dezső pk. vt.	Mihály pk.	3 59	19 22	6 10	23 11
24 Sz	Ker. segítsége	Simeon	3 58	19 24	7 19	23 59
25 V	E. Pünkösddvas.	E Pünkösddvas.	3 57	19 25	8 37	— —
26 H	*Pünkösdhétfő	Pünkösdhétfő	3 56	19 26	9 56	0 37
27 K	Béda et.	Hellád	3 55	19 27	11 16	1 05
28 Sz	Agoston pk.	Nicét	3 55	19 29	11 32	1 28
29 Cs	Pazzi Magdolna	Teodózia	3 54	19 30	13 45	1 47
30 P	Arki Janka	Izác ap.	3 53	19 30	14 53	2 05
31 Sz	Kegy. o. B. A.	Herma vt.	3 52	19 31	16 05	2 22

J E G Y Z E T E K

május hónapra

Napok	☾	
1 Cs		
2 P		
3 Sz		
4 V		
5 H		
6 K		
7 Sz		
8 Cs		
9 P		
10 Sz		
11 V		
12 H		
13 K		
14 Sz		
15 Cs		
16 P		
17 Sz		
18 V		
19 H		
20 K		
21 Sz		
22 Cs		
23 P		
24 Sz		
25 V		
26 H		
27 K		
28 Sz		
29 Cs		
30 P		
31 Sz		

J Ú N I U S

30 nap

Napok	Ünnepek és pártfogók	Új görög	N A P		H O L D	
			kelte	nyugta	kelte	nyugta
1 V	Szentháromság	E M. szt.	3 51	19 32	17 12	2 43
2 H	Erazmusz	Nicefor	3 51	19 33	18 24	3 03
3 K	Klotild	Paula sz.	3 50	19 34	19 31	3 29
4 Sz	Xav. Ferenc	Metrofán	3 49	19 35	20 36	3 59
5 Cs	Ürnapja	Marcián	3 49	19 36	21 33	4 38
6 P	Norbert pk.	Thekla	3 48	19 37	22 10	5 25
7 Sz	Róbert hv.	Teodót pk.	3 48	19 38	23 00	6 20
8 V	E 2. Medárd	E 2. Teo. ev.	3 48	19 39	23 34	7 22
9 H	Primusz és Fel.	Cirill és M.	3 48	19 39	23 56	8 27
10 K	Margit királyné	Antonin	3 47	19 39	— —	9 32
11 Sz	Barnabás ap.	Bartal	3 47	19 40	0 08	10 41
12 Cs	Fakundói János	Onufrius	3 47	19 40	0 34	11 55
13 P	Jézus Szent Szíve	Aquilina	3 46	19 41	0 55	13 03
14 Sz	Nagy Szent Vazul	Metód	3 46	19 42	1 13	14 17
15 V	E 3. Jolán	E 3. Amosz	3 46	19 42	1 33	15 35
16 H	Régisz Ferenc	Tikon pk.	3 46	19 43	1 56	16 56
17 K	Rainer hv.	Szabel	3 46	19 43	2 23	18 19
18 Sz	Efrém ea.	Leone	3 46	19 44	3 02	19 42
19 Cs	Gyárfás és Protáz	Júdás ap.	3 46	19 44	3 52	20 53
20 P	Szilvér p.	Metód pk.	3 46	19 44	4 57	22 19
21 Sz	Gonzága Alajos	Julián vt.	3 46	19 44	6 15	22 36
22 V	E 4. Paulin pk.	E 4. Özséb	3 46	19 45	7 38	23 02
23 H	Ediltrud	Agrippina	3 47	19 45	9 01	23 32
24 K	Ker. János szül.	Ker. János szül.	3 47	19 45	10 19	23 53
25 Sz	Vilmos hv.	Febrónia vt.	3 47	19 45	11 34	— —
26 Cs	János és Pál	Dávid rem.	3 48	19 45	12 46	0 11
27 P	László kir.	Sámson pap	3 48	19 45	13 57	0 29
28 Sz	Ireneus	Cirus ev.	3 48	19 45	15 06	0 48
29 V	E 5. Péter, Pál	E 5. Péter, Pál	3 49	19 45	16 15	1 08
30 H	Pál emlékezete	12 apostol	3 49	19 45	17 23	1 32

J E G Y Z E T E K

június hónapra

Napok		
1 V		
2 H		
3 K		
4 Sz		
5 Cs		
6 P		
7 Sz		
8 V		
9 H		
10 K		
11 Sz		
12 Cs		
13 P		
14 Sz		
15 V		
16 H		
17 K		
18 Sz		
19 Cs		
20 P		
21 Sz		
22 V		
23 H		
24 K		
25 Sz		
26 Cs		
27 P		
28 Sz		
29 V		
30 H		

J Ú L I U S

31 nap

Napok	Ünnepek és pártfogók	Új görög	N A P		H O L D	
			kelte	nyugta	kelte	nyugta
1 K	Jézus sz. vére	Kozma és Dam.	3 50	19 45	18 27	2 00
2 Sz	Sarlós B. A.	B. A. meze	3 51	19 45	19 28	2 37
3 Cs	Minden sz. pápa	Anatol	3 51	19 45	20 16	3 22
4 P	Ulrik pk.	Krét, András	3 52	19 45	21 00	4 14
5 Sz	Zakhari Antal	Atanáz	3 53	19 44	21 32	5 14
6 V	E 6. Izaiás pr.	E 6. Lucia	3 53	19 44	22 00	6 18
7 H	Cirill és Metód	Dominika	3 53	19 44	22 23	7 25
8 K	Erzsébet királyné	Prokóp vt.	3 54	19 43	22 41	8 33
9 Sz	Veronika sz.	Cirill pk.	3 55	19 42	23 00	9 44
10 Cs	Amália	Leone vt.	3 56	19 42	23 17	10 48
11 P	I. Pius p.	Eufénia	3 57	19 41	23 35	12 00
12 Sz	Gualbert János	Proklusz	3 58	19 40	23 56	13 13
13 V	E 7. Anaklét	E 7. Gábor	3 59	19 39	— —	14 30
14 H	Bonaventura	József kp.	4 00	19 39	0 21	15 52
15 K	Henrik cs.	Quirik	4 01	19 38	0 53	17 13
16 Sz	Karmelh. B. A.	Atenogén	4 02	19 38	1 36	18 30
17 Cs	Elek hv.	Marina	4 02	19 37	2 34	19 35
18 P	Kamill hv.	Jácint vt.	4 03	19 36	3 46	20 04
19 Sz	Páli Sz. Vince	Makrina	4 04	19 35	5 09	21 04
20 V	E 8. Jeromos	E 8. Illés	4 06	19 34	6 34	21 32
21 H	Praxedes	Simeon	4 07	19 33	7 58	22 00
22 K	Mária Magdolna	M. Magdolna	4 08	19 32	9 17	22 16
23 Sz	Apollinár pk.	Ezekiel	4 09	19 30	10 33	23 34
24 Cs	B. Kinga	Román	4 11	19 30	11 50	22 53
25 P	Jakab ap.	Anna	4 11	19 29	12 56	23 12
26 Sz	Anna asszony	Hermolausz	4 12	19 28	14 06	23 36
27 V	E 9. Pantaleon	E 9. Pantel.	4 13	19 26	15 14	— —
28 H	Ince p.	Nikánov	4 15	19 25	16 20	0 26
29 K	Márta sz.	Teodota	4 16	19 24	17 22	0 36
30 Sz	Judit vt.	János	4 18	19 22	18 15	1 18
31 Cs	Loyolai Szent Ignác	Eudocim	4 19	19 22	19 00	1 08

J E G Y Z E T E K

július hónapra

Napok	☾	
1 K		
2 Sz		
3 Cs		
4 P		
5 Sz		
6 V		
7 H		
8 K		
9 Sz		
10 Cs		
11 P		
12 Sz		
13 V		
14 H		
15 K		
16 Sz		
17 Cs		
18 P		
19 Sz		
20 V		
21 H		
22 K		
23 Sz		
24 Cs		
25 P		
26 Sz		
27 V		
28 H		
29 K		
30 Sz		
31 Cs		

AUGUSZTUS

31 nap

Napok	Ünnepek és pártfogók	Új görög	N A P		H O L D	
			kelte	nyugta	kelte	nyugta
1 P	Vas. Szent Péter	Sz. † körmenet	4 20	19 20	19 36	3 07
2 Sz	Lig. Alfonz	István vt.	4 21	19 19	20 04	4 11
3 V	E 10. István ev.	E 10. Izác	4 22	19 17	20 29	5 17
4 H	Domonkos	Efez. 7 gyermek vt.	4 24	19 16	20 49	6 24
5 K	Havas B. A.	Fábiusz vt.	4 25	19 14	21 06	7 33
6 Sz	Úr színeváltozás	Úr színeváltozás	4 26	19 12	21 23	8 41
7 Cs	Kajetán hv.	Pulhéria	4 28	19 12	21 40	9 49
8 P	Cirjék vt.	Emilián	4 29	19 10	22 00	11 00
9 Sz	Viennay János	Mátyás ap.	4 30	19 08	22 22	12 15
10 V	E 11. Lőrinc	E 11. Lőrinc	4 31	19 06	22 49	13 32
11 H	Zsuzsanna	Euplusz	4 33	19 05	23 26	14 51
12 K	Klára sz.	Anicét	4 34	19 03	— —	16 08
13 Sz	Ipoly és Kasz.	Maxim	4 36	19 01	0 14	17 17
14 Cs	Özséb vt.	Mikeás	4 38	19 00	1 11	18 17
15 P	Nagyboldogasszony	Nagyboldogassz.	4 38	18 58	2 37	18 57
16 Sz	Joákim	Dioméd	4 39	18 56	4 02	19 29
17 V	E 12. Jácint	E 12. Miron	4 41	18 55	5 27	19 56
18 H	Ilona cs.	Florusz	4 42	18 53	6 51	20 17
19 K	Lajos pk.	András vt.	4 44	18 51	8 11	20 37
20 Sz	*Szent István kir.	Szent István	4 45	18 49	9 27	20 55
21 Cs	Chantal Franciska	Tádé	4 47	18 48	10 51	21 16
22 P	Timót	Zotik	4 47	18 46	11 53	21 38
23 Sz	Beniti Fülöp	Kallinik	4 49	18 44	13 04	22 04
24 V	E 13. Bertalan	E 13. Eutik	4 50	18 42	14 11	22 36
25 H	Lajos kir.	Bertalan	4 52	18 40	15 15	23 14
26 K	Zefirin p.	Adrián	4 53	18 38	16 11	— —
27 Sz	Kalazanti József	Libér	4 55	18 37	16 38	0 01
28 Cs	Agoston pk.	Mózes rem.	4 55	18 35	17 37	0 57
29 P	Ker. Ján. fejev.	Ker. János fejev.	4 56	18 33	18 08	2 00
30 Sz	Limai Róza	Sándor pk.	4 58	18 31	18 33	3 09
31 V	E 14. Rajmund	E 14. B. A.	5 00	18 28	18 54	4 14

J E G Y Z E T E K

augusztus hónapra

Napok	☾	
1 P		
2 Sz		
3 V		
4 H		
5 K		
6 Sz		
7 Cs		
8 P		
9 Sz		
10 V		
11 H		
12 K		
13 Sz		
14 Cs		
15 P		
16 Sz		
17 V		
18 H		
19 K		
20 Sz		
21 Cs		
22 P		
23 Sz		
24 V		
25 H		
26 K		
27 Sz		
28 Cs		
29 P		
30 Sz		
31 V		

S Z E P T E M B E R

30 nap

Napok	Ünnepek és pártfogók	Új görög	N A P		H O L D	
			kelte	nyugta	kelte	nyugta
1 H	Egyed	Évkezdet	5 01	18 26	19 12	5 23
2 K	István kir.	Mamánt	5 02	18 25	19 30	6 32
3 Sz	Manszvét pk.	Teokliszt	5 03	18 23	19 47	7 42
4 Cs	Viterbói Róza	Babilasz érs.	5 05	18 21	20 05	8 52
5 P	Juszt. Lőrinc	Zakariás	5 06	18 19	20 25	10 05
6 Sz	Ida	Mihály	5 07	18 17	20 51	11 21
7 V	E 15. Kassai vtk.	E 15. Szorent	5 09	18 15	21 22	12 39
8 H	*Kisboldogasszony	Kis B. A.	5 11	18 12	22 06	13 55
9 K	Kláver Péter	Szeverián	5 12	18 11	23 03	15 05
10 Sz	Tolaszt. Miklós	Menodóra	5 12	18 09	—	16 05
11 Cs	Protáz és Jácint	Teodóra	5 14	18 07	0 13	16 52
12 P	Mária neve	Antonóm	5 15	18 05	1 34	17 26
13 Sz	Notburga	Kornél	5 17	18 03	2 58	17 55
14 V	E 16. Szent ker. felm.	E 16. † felt.	5 18	18 00	4 22	18 19
15 H	Fájdalmas Szűz	Filoteusz	5 20	17 59	5 44	18 39
16 K	Kornél p.	Ludmilla	5 20	17 57	7 02	18 57
17 Sz	Sz. Ferenc sebh.	Zsófia vt.	5 22	17 55	8 19	19 17
18 Cs	Kup. József	Ariadne vt.	5 23	17 53	9 33	19 38
19 P	Január vt.	Trofim	5 25	17 50	10 57	19 58
20 Sz	Euszták	Euszták	5 26	17 48	11 58	20 31
21 V	E 17. Máté ap.	E 17. Jónás	5 28	17 46	13 04	21 08
22 H	Móric vt.	Fóka pk.	5 29	17 45	14 05	21 54
23 K	Tekla sz. vt.	Ker. János fog.	5 30	17 42	14 55	22 47
24 Sz	Fogolykiv. M.	Tekla sz.	5 31	17 40	15 37	23 47
25 Cs	Gellért vt.	Fufrozina	5 33	17 38	16 10	—
26 P	Cipr. és Juszt.	Nilusz	5 34	17 36	16 38	0 54
27 Sz	Korma és Damján	Kallisztrátusz	5 36	17 34	16 59	1 49
28 V	E 18. Vencel kir.	E 18. Baruck	5 38	17 32	17 18	3 02
29 H	Mihály főangyal	Kiriak	5 39	17 30	17 36	4 15
30 K	Jeromos ea.	Gergely pk.	5 40	17 28	17 53	5 28

J E G Y Z E T E K

szeptember hónapra

Napok	☾	
1 H		
2 K		
3 Sz		
4 Cs		
5 P		
6 Sz		
7 V		
8 H		
9 K		
10 Sz		
11 Cs		
12 P		
13 Sz		
14 V		
15 H		
16 K		
17 Sz		
18 Cs		
19 P		
20 Sz		
21 V		
22 H		
23 K		
24 Sz		
25 Cs		
26 P		
27 Sz		
28 V		
29 H		
30 K		

O K T Ó B E R

31 nap

Napok	Ünnepek és pártfogók	Új görög	N A P		H O L D	
			kelte	nyugta	kelte	nyugta
1 Sz	Remig pk.	B. A. védelme	5 41	17 26	18 10	6 40
2 Cs	Órangyalok	Jusztina	5 43	17 24	18 31	8 23
3 P	Liziói Teréz	Areop. Dénes	5 44	17 21	18 53	9 11
4 Sz	Asszisi Sz. Ferenc	Hierót	5 46	17 19	19 23	10 29
5 V	E 19. id. Placid vt.	E 19. Maniella	5 47	17 14	20 03	11 47
6 H	Brúnó hv.	Tamás ap.	5 48	17 16	20 54	12 59
7 K	Rózsafűzér	Szergiusz	5 49	17 14	21 59	14 02
8 Sz	Magy. Nagyassz.	Pelágia	5 51	17 12	23 15	14 50
9 Cs	Dénes pk.	Jakab ap.	5 53	17 10	—	15 29
10 P	Borgias Ferenc	Eulamp	5 54	17 08	0 37	15 57
11 Sz	Placidia	Teofánész	5 56	17 06	1 59	16 21
12 V	E 20. Miksa	E 20. Tarák	5 56	17 04	3 19	16 42
13 H	Ede kir.	Papil	5 58	17 02	4 37	17 00
14 K	Kalliszt p.	Nazár	5 59	17 00	5 55	17 19
15 Sz	Teréz sz.	Lucián vt.	6 01	16 58	7 11	17 39
16 Cs	Gál ap.	Longin vt.	6 03	16 56	8 26	18 02
17 P	Alacoque Margit	Ozeás pr.	6 04	16 55	9 39	18 29
18 Sz	Lukács ev.	Lukács ev.	6 05	16 53	10 49	19 02
19 V	E 21. Alk. Péter	E 21. Kleop.	6 06	16 51	11 54	19 44
20 H	Vendel	Artémusz	6 08	16 49	12 49	20 34
21 K	Orsolya vt.	Hilarion	6 10	16 47	13 35	21 33
22 Sz	Kordula sz.	Aberc.	6 11	16 45	14 11	22 37
23 Cs	Ignác pátr.	Jakab ap.	6 13	16 44	14 40	23 43
24 P	Ráfael főangyal	Proklusz	6 15	16 42	15 04	—
25 Sz	Mór pécsi pk.	Marcián	6 16	16 40	15 23	0 53
26 V	E 22. Krisztus Király	E 22. Demeter	6 17	16 39	15 41	2 01
27 H	Szabina vt.	Nesztor	6 19	16 37	15 58	3 11
28 K	Sim. és Júdás	Neonilla	6 20	16 35	16 15	4 26
29 Sz	Nárcisz pk.	Abrahám	6 22	16 33	16 34	5 36
30 Cs	Rodrig. Sz. Alfonz	Zenóbia	6 23	16 32	16 58	6 53
31 P	Farkas pk.	Epimak	6 24	16 30	17 26	8 12

J E G Y Z E T E K

október hónapra

Napok	☾	
1 Sz		
2 Cs		
3 P		
4 Sz		
5 V		
6 H		
7 K		
8 Sz		
9 Cs		
10 P		
11 Sz		
12 V		
13 H		
14 K		
15 Sz		
16 Cs		
17 P		
18 Sz		
19 V		
20 H		
21 K		
22 Sz		
23 Cs		
24 P		
25 Sz		
26 V		
27 H		
28 K		
29 Sz		
30 Cs		
31 P		

NOVEMBER

30 nap

Napok	Ünnepek és pártfogók	Új görög	N A P		H O L D	
			kelte	nyugta	kelte	nyugta
1 Sz	Mindenszentek	Kozma	6 26	16 29	18 00	9 33
2 V	E 23. Viktória	E 23. Acin.	6 28	16 27	18 48	10 50
3 H	Halottak napja	Acepszima	6 29	16 25	19 50	11 56
4 K	Borromei Károly	Hermasz	6 31	16 24	21 04	12 50
5 Sz	Imre herceg	Episzterna	6 32	16 22	22 24	13 32
6 Cs	Lénárd hv.	Pál pk.	6 34	16 21	23 44	14 02
7 P	<i>Engelbert pk.</i>	Lázár	6 35	16 20	—	14 27
8 Sz	Gottfried	Mihály főangyal	6 37	16 18	1 03	14 48
9 V	E 24. Tivadar vt.	E 24. Porfir	6 38	16 17	2 21	15 06
10 H	Avell. András	Olimpa	6 40	16 15	3 36	15 24
11 K	Márton pk.	Géza	6 41	16 14	4 51	15 43
12 Sz	Márton pk.	Alam. János	6 43	16 13	6 06	16 03
13 Cs	Koszt. Szaniszló	Arsz. János	6 44	16 12	7 19	16 29
14 P	Jozafát vt.	Fülöp ap.	6 45	16 11	8 41	16 58
15 Sz	Nagy Albert	Szamonasz	6 47	16 09	9 39	17 37
16 V	E 25. Ödön pk.	E 25. Máté	6 49	16 08	10 39	18 23
17 H	Csod. Gergely	Gergely pk.	6 50	16 07	11 29	19 2
18 K	Péter és Pál bazil.	Román	6 52	16 06	12 10	20 22
19 Sz	Erzsébet assz.	Barlám	6 54	16 05	12 41	21 27
20 Cs	Valois Félix	Dek. Gergely	6 55	16 04	13 07	22 35
21 P	Sz. M. bemutat.	B. A. felajánl.	6 56	16 03	13 27	23 42
22 Sz	Cecilia vt.	Filémon	6 57	16 02	13 46	—
23 V	E 26. Kelemen p.	E 26. Amfii.	6 59	16 01	14 02	0 51
24 H	Keresztes János	Kelemen	7 00	16 00	14 19	2 00
25 K	Katalin vt.	Katalin vt.	7 02	15 59	14 37	3 12
26 Sz	Berch. Sz. János	Nikon	7 03	15 59	15 57	4 27
27 Cs	Érmes Mária	Perzs. Jakab	7 05	15 59	15 23	5 46
28 P	Pignatelli hv.	Irenark	7 06	15 58	15 54	7 09
29 Sz	Szaturnin	Paramon	7 07	15 57	16 38	8 30
30 V	E 1. Advent 1. vas.	E 27. András	7 08	15 56	17 37	9 44

J E G Y Z E T E K

november hónapra

Napok	☾	
1 Sz		
2 V		
3 H		
4 K		
5 Sz		
6 Cs		
7 P		
8 Sz		
9 V		
10 H		
11 K		
12 Sz		
13 Cs		
14 P		
15 Sz		
16 V		
17 H		
18 K		
19 Sz		
20 Cs		
21 P		
22 Sz		
23 V		
24 H		
25 K		
26 Sz		
27 Cs		
28 P		
29 Sz		
30 V		

DECEMBER

31 nap

Napok	Ünnepek és pártfogók	Új görög	N A P		H O L D	
			kele	nyugta	kele	nyugta
1 H	Elegy pk.	Nahum pr.	7 09	15 56	18 49	11 13
2 K	Bibiana vt.	Habakuk pr.	7 11	15 55	20 10	11 33
3 Sz	Xavér Ferenc	Szofoniasz	7 12	15 55	21 31	12 06
4 Cs	Borbála	Dam. János	7 13	15 54	22 53	12 33
5 P	Szabbasz ap.	Szabbasz	7 15	15 54	—	12 55
6 Sz	Miklós pk.	Miklós	7 16	15 53	0 11	13 31
7 V	E 2. Ambrus pk.	E 28. Ambrus pk.	7 17	15 53	1 26	13 31
8 H	Szeplőtelen fog.	Patáp	7 18	15 54	2 39	13 48
9 K	Furlier Péter	B. A. fogant.	7 19	15 53	3 49	14 08
10 Sz	Melkiades p.	Hermogin	7 20	15 53	5 05	14 22
11 Cs	Damáz p.	Dániel styl.	7 20	15 53	6 17	14 58
12 P	Otilia	Szpiridion	7 21	15 53	7 26	15 33
13 Sz	Luca sz.	Eusztrát	7 22	15 53	8 29	16 18
14 V	E 3. Nikáz pk.	E Ósatyák	7 23	15 53	9 23	17 10
15 H	Valér	Antia	7 24	15 53	10 07	18 10
16 K	Etelka cs.	Teofánia	7 25	15 53	10 42	19 15
17 Sz	Lázár	Dániel	7 26	15 54	11 09	20 19
18 Cs	Grácián	Sebestyén vt.	7 27	15 54	11 49	21 27
19 P	Pelágia	Bonifác vt.	7 27	15 54	12 07	22 34
20 Sz	Timót vt.	Ignác vt.	7 28	15 55	12 22	23 41
21 V	E 4. Tamás ap.	E Szentatyák	7 29	15 55	12 39	—
22 H	Zénó	Anasztázia	7 29	15 55	12 58	0 50
23 K	Viktória	Krétai 10 vt.	7 30	15 56	13 20	2 02
24 Sz	Ádám, Éva	Kar. előbőjt	7 30	15 57	13 49	3 17
25 Cs	Nagykarácsony	Nagykarácsony	7 30	15 57	14 26	4 37
26 P	*Szent István 1. vt.	Istenszülő M.	7 31	15 58	15 17	5 59
27 Sz	János ap.	István 1. vt.	7 31	15 59	16 25	7 19
28 V	E Aprószenetek	E Kar. u.	7 31	15 59	17 46	8 28
29 H	Tamás pk.	Aprószenetek	7 32	16 00	19 11	9 23
30 K	Dávid	Anizia sz.	7 32	16 01	20 36	10 04
31 Sz	Szilveszter	Melánia	7 32	16 02	21 58	10 34

J E G Y Z E T E K

december hónapra

Napok	☾	
1 H		
2 K		
3 Sz		
4 Cs		
5 P		
6 Sz		
7 V		
8 H		
9 K		
10 Sz		
11 Cs		
12 P		
13 Sz		
14 V		
15 H		
16 K		
17 Sz		
18 Cs		
19 P		
20 Sz		
21 V		
22 H		
23 K		
24 Sz		
25 Cs		
26 P		
27 Sz		
28 V		
29 H		
30 K		
31 Sz		

A PAPI JÓSÁG

„Én vagyok a jó Pásztor” — mondotta az Úr Jézus.

Szerény naptárunk vezető cikkéül a jóságot választottuk két okból is. Először azért, mert Szalézi Szent Ferenc, a lelkek nagy ismerője szerint az igazi szívjóság a szent tisztaságnál is ritkább erény. Másodszor, mert manapság Isten szolgájának a jóságra fokozottabb mértékben szüksége van.

Szüksége azért, mert a mai világ legtöbb embere lelki beteg, márpedig a beteg lelki kezelésének főeszköze a jóság. Egy uncia jósággal — mondja Bellarmin — többet érsz el, mint száz teherkocsi érvvel. És Faber: „A jóság több bűnöst térített meg, mint a buzgóság, szónoki tehetség és tudományos képzettség együttvéve. Viszont e három tulajdonság egyetlen bűnöst sem térített meg, ha nem kísérte a jóság.”

De szükségünk van jóságra azért is, mert a hívő és ellenségünk, a tömeg és a közvélemény minden más erényünket félremagyarázhatja, tagadhatja, kétségbe vonhatja, sőt támadhatja, de az igazi jósággal szemben fegyvertelenné válik. Az erőnek ellenállhat az ember, kérésünk süket fülre találhat, de a jóság bűvös hatalma előtt kényszerül meghajolni. A jóság az az egyedüli érv, amelyet még előítélet, elfogultság és gonoszság sem tud megcáfolni.

Hány és hány elhagyott, elnyomott, Istennel és a világgal összekülönbözött, elkeseredett, önmagával meghasonlott embert élesztett fel, térített meg és varázslott boldoggá, megelégedetté, különb emberré egy önzetlen, jóságos tett vagy szó, sokszor a hangnak, a megszólításnak melegebb színezése, sőt itt-ott egy jóságos, együttérzést eláruló tekintet vagy meleg kézszorítás.

Am nem elég csak jónak mutatkoznunk, hanem jónak is kell lennünk. Még benső gondolatvilágunk, érzé-

sünk, óhajaink, sőt elképzeléseink is jók legyenek. Például soha ne civakodjunk valakivel még gondolatban sem. Ne gúnyoljunk valakit még képzeletben sem, hanem még elgondolásban is közeledjünk feléje jóakarattal, megértéssel, türelemmel és szeretettel.

De még tovább megyünk. Isten szolgája még azzal sem elégedhetik meg, hogy egyszerűen jó. Neki *nagyon* jónak, *feltűnően* jónak, *kiválóan* jónak kell lennie. „Requiritur bonitas excellens.” (S. Thom.: Summ. Theol. Suppl. q. 35. a. I. ad. 3.)

Szent Lukács az Apostolok Cselekedeteiben azt mondja Jézusról, hogy „körüljárt, jót cselekedvén”. (10, 38.) Szent János apostol szerint pedig egyes zsidók mondták az Úrról, hogy „jó ember”. De egyébként érdekes, hogy a négy Evangéliumban a „Bonitas” szó egyáltalában nem fordul elő. Az egész Szentírásban is nagyon kevészer. Mi lehet e feltűnő ténynek oka?

Szerény nézetünk szerint kettő. Az egyik: A jóság voltaképp az Evangéliumban annyiszor kiemelt, sürgetett és követelt szeretetnek hajtása, virága, legszebb megnyilvánulása. A másik ok az, hogy a jóság talán az egyedüli erény, amelynek lényegét s mivoltát annyian félreértik, fogalmát eltorzítják, szavával pedig visszaélnék.

Csak egy példa: III. Napóleon idején egy francia herceg papnak szánta fiát. A püspök a herceg egyik rokonánál érdeklődött az ifjú felől, ahol ez éppen akkor vendégkép időzött. A rokon a következő minősítést küldte az ifjú hercegről: „Kissé könnyelmű, kártyás, szereti az italt, éjszakázó, roppantul kényelmes és finnyás, de különben nagyon jó fiú.”

Am ha sokkalta kisebb mértékben is, nem lehetne-e hasonló minősítést adni egy-egy papról vagy szerzetesről? Ime ismét egy példa:

Az illető, akiről most szó esik, tiszta életű, feddhetetlen erkölcsű, tudós pap. Naponta legalább félórán át elmélkedik, szentmiséje előtt és után félórát tölt el előkészülettel és hálaadással. Hetenkint gyónik és imaórát tart, lelkiismeretesen és példásan végzi egyházi s hivatalos teendőit, tehát ú. n. jó pap.

De ez a „jó” pap egyébként száraz, szegletes, unalmas, mogorva, barátságtalan, kesernyész, fitymáló, sőt akárhányszor sértő modorú, zárkózott, visszahúzódó. Fekaron méri a szót. Szívességre nehezen kapható, könnyen sértődő, úgynevezett bádorgarcú, akit soha vagy alig látni nevetni vagy mosolyogni, köszöntése is hűvös, mintha azt mondaná: hagyjatok engem békében. Egyetlen szóval: kiállhatatlan ember. Tehát jó pap, de nem jó ember!

És fordítva: Vannak ú. n. jó emberek, de kevésbbé jó papok és szerzetesek.

Akad egyházi férfi, kedves, nyájas, „joviális”, szíves, készséges, adakozó, engedelkeny, mint mondani szokás, „ha kéri, odaadja az ingét is”. Mi több: annyira jó, hogy semmire sem jó.

„A légynek sem vét”, de nyugodtan és „jóságosan” elnézi a reá bízott lelkek ezreinek züllését és vesztét. A bűnnel és visszaélésekkel szemben tehetetlen, gyámoltalan, lágy, nőies, gyenge, erőtlen, pipogya, Héli-típusú előljáró és vezető. Puhány, akin mások uralkodnak. Mind-egy, hogy ki. Az egyiken a gazdasszonya, a másikon a rokona, a harmadikon a titkára, a negyediken a laikus fráter, testvér s í. t.

Az ilyen ú. n. „jó” egyházi személy esetleg áldás lehet arra, aki a gyeplőjét rángatja, de mindenesetre átok önmagára és még inkább átok, veszély és tragédia az ügyre, amelyet képvisel. Az ilyen típusú egyházi személyekről mondotta Krisztus földi helytartója a Krisztuskirály-ünnepet meghirdető „Quas Primas” enciklikában,

hogy, tőlük az Egyház ellenségei még jobban felbátorodnak és nagyobb vakmerőségre izgulnak”.

Érdekes különben, hogy az ilyen ú. n. „jó” embert mindenki kedveli, de senki sem becsüli, senki sem értékeli és senki sem veszi komolyan. Jóságának nevezett gyengeségével visszaélnék, őt magát kiuzsorázzák. Azt mondják, hogy jószívű, pedig voltakép gyenge szívű, lelki szívbajos.

Jóság és jellemesség két jó csengésű, egymást kiegészítő szó, de a gyakorlatban — sajnos — a kettő ritkán párosul. Keményvágású, erélyes lelkű férfiak ugyanis gyakran erőszakosak, kíméletlenek, önfejűek, makacsok, nyerseks. Viszont a jószívűek meg sokszor elanyámasszonyosodnak, ellimonádésodnak vagy mint Prohászka püspök mondotta: „A jók gyakran megalégesznek a bamba passzivitással.”

Pedig Isten szolgájában nem lehet külön választani az embert a paptól vagy a hivatásától. A legrosszabb lelkületű vagy vallástalan, erkölcstelen világi ember is betöltheti jól, pontosan, alaposan és ügyesen hivatását. És ilyenkor elmondhatjuk róla, hogy jó tisztviselő, jó orvos, jó iparos vagy munkás. De a papi és szerzetesi élet egészéhez hozzátartozik nemcsak a természetfeletti, kegyelmi és lelki, hanem egyúttal a természetes életnek szépsége és jósága is!

Természetes, hogy az ilyen ú. n. jó embernek, de többé-kevésbé használhatatlan papnak vagy szerzetesnek a jósága is hamis, talmi jóság. Mert az igazi jóság *erény*, vagyis, mint a neve mutatja, erő és erő kifejtés, tehát kizár minden gyengeséget, erőtleniséget, pipogyaságot, nyámnyámságot és papucshősiességet.

Az Úr Jézus jó pásztornak mondja magát. Ám a jó pásztor felszereléséhez tartozik a pásztorbot is, jelképe az éber őrködésnek, erélynek, bátor fellépésnek és ha kell, a szigornak és büntetésnek is. Igen, az igazi jóság-

nak velejárója, hogy Krisztus Urunk példájára tudjunk néha, ha nem is fizikai, de morális ostort csattogtatni és alapos, gyökeres, kiméletlen rendet teremteni!

Az angyali tudor szerint az a legnagyobb jóság, amelyet a hit megvilágosította ész irányít (22. q. 158. a. 1. és 1. 2. q. 59. a.).

Az igazi jóság három alkotó eleme: az ész uralma, a szív geniálitása és az akarat áldozatkészsége, amely az isteni Pásztor példája szerint életét is kész feláldozni övéért, ha szükség van rá.

Az igazi jóságnak egyik főkélléke még, hogy azt apró pénzre is fel tudjuk váltani, vagyis az élet aprónak és jelentéktelennek látszó helyzeteiben is érvényesítsük.

Hiszen pl. akad valaki, aki az egész világot vagy az országát szeretné boldogítani, de a saját legszűkebb környezete nem érzi magát boldognak mellette. Az ilyen a rózsaolajat a tengerbe csepegteti a helyett, hogy az előtte levő pohárba öntené.

Akad, aki a világiakkal rendkívül kedves, előzékeny, udvarias, de saját paptestvéreivel vagy szerzetestársaival szemben kivételt enged meg magának.

Van, aki a legfinomabb modorú a házán kívül, de otthon csapkod, goromba, kicsinyeskedő, „ideges”.

Van, aki felfelé jó szolga, de lefelé rossz előljáró. Ismét, aki jótékonykodik a mennyiségben, de fősvénykedik a minőségben. Másszóval ad, talán bőven is, de az adakozásnak a módjával, stílusával lerontja értékét. Egy másik jó, nagyon jó ott, ahol ismerik, de kevésbé jó ott, ahol ismeretlen.

Az igazi jóságnak van egy érdekes tulajdonsága és ismertető jele: *közelről* és *hosszabb* együttlét mellett sem mond csődöt. Távolból, pl. a szószék magaslatáról, írásainak, könyveinek vagy leveleinek távlatán át avagy félórás együttlét mellett sok embernek nagyon tetszetős az — álarca. De ha egy hétig vele vagyunk vagy tőle függő

helyzetbe jutunk, sietve lehull az álarc és elénk viczorít a torz, kellemetlen, bántó és sértő valóság.

Ellenben az igazi jóságnak melegét, áldását néha csak bizonyos, rövidebb vagy hosszabb idő elmúltával kezdjük felismerni és megérezni, de aztán annál jobban és tartósabban élvezzük.

Az igazán jó pap és szerzetes szívéből előbb-utóbb kiérzik a hívek, a tanulók, a gyónók, az egyesületi tagok, a szegények, az alárendeltek a belső, vonzó értéket.

Mint minden erényre, a jóságra is *nevelnünk* kell magunkat, mégpedig a mostani perctől, a mai naptól kezdve: otthon, a templomban, a szószéken, a gyóntatószékben, irodánkban, leveleinkben, az utcán, a betegágy mellett, a bűnösökkel és azokkal is, akik velünk semmit sem törődnek. A jóságot e gyakorlattal annyira meg kell szoknunk, hogy második természetünké váljék.

Egy, természeténél fogva rideg püspöki irodaigazgató egyszer szinte véletlenül és szokása ellenére leültetett egy haraggal berontott férfit, amire ez azonnal megszeledült. Észbe kapott. Azontúl, ha bárki is az irodájába jött, első kérdése nem az volt: „Mit hoztál?“, hanem „Mit adhatok neked?“

E sorok írójával történt meg: Kemény, zord, fagyos időben a budai Alagúton mentem át. Közben egy öreg koldus nyújtogatta kezét alamizsnára. A szegényen meglátszott, hogy a hidegtől valóban nagyon szenved. Magamban gondoltam, jaj, de szeretnék ennek az embernek alamizsnát adni, de bunda volt rajtam, kesztyű a kezeimen, az erszényem meg a legbelső zsebemben . . . Így hát megelégedtem a kívánsággal, hogy bárcsak segíthettem volna a szegényen. Farizeusi jóság volt ez. Mit kellett volna tennem, ha az igazi jóság honol szívemben? Meg kellett volna állnom, bizony a nagy hideg ellenére le kellett volna húzni kezemről a kesztyűt, télikabátomat kigombolni, fagyos kezemmel az erszényt nagynehezen

kihúzni, kinyitni, meggémberedett ujjammal a pénzt kiszedni és átadni. Ez lett volna az igazi jóság áldozatos és érdemszerző gyakorlása.

Comte Ágost, a pozitivizmus megalapítója és szociológus egy alkalommal szívtelenül viselkedett egy valóban éhező családdal szemben. Azóta ebéd után csemege helyett mindig egy darab száraz kenyeret evett, hogy azokra is gondoljon, akiknek nem jut jobb falatra.

Vége az igazán jó pap és szerzetes nemcsak a saját személyében lesz mindenki iránt jó szívvel, hanem alárendeltjeit és alkalmazottait is igazi jóságra neveli és szoktatja. „Bonum est diffusivum sui.” Pl. rengeteg a panasz a templomi sekrestyések, szerzetesi portások, gazdasszonyok udvariatlansága miatt.

Vége — amit oly ritkán teszünk — a jóság kegyelmeért buzgón és sokszor imádkoznunk kell!

Kérjük az Urat a zsoltárossal: „Bonus es Tu et in bonitate doce me.” (Ps. 118, 68.) Esedezünk a jó Pásztorhoz: „Fac cor meum secundum cor Tuum!”

Tehát: „Dum tempus habemus, operemur bonum ad omnes!” (Gal. 6, 10.)

Tower Vilmos

DÖNTÉS ELŐTT

Melyikünk akarná magával elhitetni, hogy nem elég okos. Legfeljebb életünk egyik-másik hatalmas baklövése, keserves csalódása vagy megcsúgyenyítő tévedése tántorítja meg önbizalmunkat és okosságunkban való hitet.

Pedig hányszor rászorulnánk arra, hogy ítéletünket, okosságunkat és döntésünket magasabb bölcsesség iránytűjéhez igazítsuk. Helyesen állapította meg Seneca: „Nullum ingenium sine mixtura dementiae.” (De tranquillitate animi c. 15.) Amit Lombroso azzal a változtatással plagizált el, hogy a lángész és az örültség között nagyon vékony a válaszfal. Arany Jánosunk is kérdezi,

közülünk melyik nem követett-e el életében nagy ostobaságot.

Bizonyos, hogy mindnyájan az életben számtalanszor állunk oly fontos esetek előtt, amikor döntenünk, határozunk kell, állást kell foglalnunk, de nem tudjuk, hogyan. Legfőképen válságos időkben, a különféle ellentétes világnézetek, felfogások, irányok és álláspontok pergőtüzében.

Pedig nemcsak mi magunk szorulunk jó tanácsra, hanem híveink és tanítványaink is azzal a megnyugtató érzéssel jönnek hozzánk irányításért, hogy nálunk érdektelen, tárgyilagos és bölcs tanácsot nyernek.

És valóban, ha valakinek, hát Isten szolgájának főképp nehéz és kényes esetekben, amikor saját vagy mások lelkének üdvösségéről van szó, feltétlenül az igaz, a helyes, a biztos utat és irányt kell követnie.

Erre vonatkozóan óhajtunk néhány szerény tanácsot adni:

a) A legfontosabb, hogy minden fontosabb döntés előtt alázatos imában kérjük a Szentlélek felvilágosító kegyelmét. Mint Néri Szent Fülöp szokta mondani: beszéljük meg az ügyet a jó Istennel.

Kérjük a Boldogságos Szűznek, a „Jótanács Anyjának”, a „Bölcsesség székének” közbenjárását is.

b) Ami saját személyünket illeti, legfőbb gondunk legyen, hogy a megszentelő kegyelem állapotában legyünk. „Az Úr félelme a bölcsesség kezdete!” (Zsolt. 110, 10.) „Nem tér a bölcsesség gonosz szándékú lélekbe és nem lakik bűnnek adózó testben.” (Bölcs. 1.) „A jó élet teszi az embert bölccsé és sokban jártassá.” (Kempis Krisztus követése, 4. f.)

Ne a pillanat hatása alatt, ne az indulat lökésére hallgatva döntsünk! „Festina lentel” Augustus e híres mondását Szalézi Szent Ferenc így fordította át: nagyon óvatosan siess! Ha időnk engedi, okvetlenül „aludjunk

egyét rál" Az amerikai tanács is így szól: „Save your breath and cool your porridge." A francia: „Consulter son bonnet de nuit."

„A nagyon siető embernek nincs szerencséje" mondja a perzsa közmondás. Néha jó, hogy megvárjuk a kedvező alkalmat, míg az ajtó magától nyílik, mintsem, hogy most belökjük.

Szenvedély, indulat, elfogultság és egyoldalúság nélkül mérlegeljük a mellette és ellene (pro et contra) érveket, a jó és kedvezőtlen következményeket. Ezeket akár papírra is vethetjük és mérleg gyanánt magunk elé tárhatjuk.

De most jövök a legfontosabb tanácshoz, helyesebben Szent Bernádéhoz: A végső döntés előtt kérdezzük meg magunkat, hogy cselekedetünk *megengedett-e*, ha igen, *illő-e*, és ha *illik is*, *célravezető-e*: „Prudens pastor omne opus suum trina quadam consideratione praeveniat: Primum quidem *an liceat*, deinde *an deceat*, postremo *an et expediat*."

Loyolai Szent Ignác, a józan és bölcs választásnak több módját ajánlja. Csak a következő hármat jegyzem fel:

Magam elé képzelek egy ismeretlen embert, akinek azt kívánom, hogy minden tekintetben tökéletes legyen, pl. a gyóntatószékben és kérdezem, hogy Isten dicsőségére és az illető lelke nagyobb üdvösségére mit ajánlanék neki. Ugyanezt cselekszem a magam ügyében!

Vagy: Halálos ágyamon képzelem magamat és kérdezem, mit fogok akkor kívánni, hogy most cselekedtem legyen.

Vagy: Megfontolom, hogyan fogom magamat az ítélet napján érezni és melyik döntés esetén várhatok majd kedvezőbb ítéletet?

c) Ám néha mindeme megfontolások sem segítenek ki minket a kételyekből és nem mutatják világosan a

helyes vagy helyesebb irányt. Egyébként is lehetetlen, hogy még hivatásunk keretében is, hát még kívülre eső minden kérdésben tájékozottak legyünk. A tapasztalat azt is mutatja, hogy néha akkor tévedünk legjobban, amikor a legjobbat akarjuk.

Ezért gyakran mások tanácsára szorulunk: „Ne támaszkodjál saját belátásodra!” (Példb. 3, 5.)

De kitől kérjünk tanácsot?

Először a jó Istentől. Ennek gyakorlati módja, hogy rátekintünk a feszületre vagy Krisztus Urunk szobrára, belenézünk az arcába és imádkozva törekszünk kiolvasni tekintetéből, hogy mitévők legyünk: „Quaerite Dominum, Quaerite faciem ejus semper!” (Ps. 104. 4.)

Azután a Codex Jurison kívül kutassunk a Codex caritatisban is. Az igazi szeretet és jóság is sok utat megvilágít.

(Megkérdezhetjük magunktól Szent Vilmos példájára azt is, hogy mivel okozhatunk nagyobb bosszúságot az ördögnek.)

Isten után embertársainktól is kérjünk tanácsot.

Aki nem akar más tanácsára hallgatni, abba a gyanúba esik, hogy nem is kívánja vagy akarja a jót ismeri, nehogy azt tennie kelljen: „Noluit intelligere, ut bene ageret.” (Ps. 35, 4.) „Recede a nobis et scientiam viarum tuarum nolumus.” (Jób 21, 14.)

Mikor Mózes egyedül ítélkezett a nép felett, Jethro így szólt hozzá: „Nem jól csinálod a dolgot . . . az ügy meghaladja erőidet . . . Hallgass tehát szavamra és tanácsomra s veled lesz az Isten.” (II Móz. 18, 17. -9.)

Nagy Sándor nemcsak hatalmas világhódító, hanem lángeszű, nagyszellemű, kitűnő szervező, szinte látnoki tehetségű, tiszteletreméltó király volt. Két-három tette mocskolja be jellemét. Ezeket is elkerülte volna, ha Parmenión, Kallisthenés és főképp Kleitos tanácsára hallgat, amint ezt maga később elismerte.

Az egyházi előjáró még alárendeltjeit is kérdezze meg, ha az ő ügyükről is szó van. Nagy Szent Albert mondotta: „Az a jó előjáró, aki mindent alárendeltjeinek tanácsával tesz.”

Szent Ignác alapvető kérdésekben mindig megkérdezte társai véleményét, rendalkotmánya tervezetéhez pedig mindenki hozzászólhatott, míg az végleg el nem készült. (1552.)

Szerzetes előjáró pedig egyenesen *köteles* a Rend szabályai szerint megjelölt alárendeltek tanácsát kikérni. (Can. 516. §. 1.) Az okos, bölcs, igazságos és jellemes előjáró nem veszi rossznéven, ha alárendeltjei nem osztoznak az ő véleményében, hiszen ezek kötelesek legjobb tudásuk és lelkiismeretük szerint véleményt nyilvánítani. (Can. 105. 3.)

Nagyon értékes az öregek tanácsa is.

„Ne hanyagold el a bölcs öregek szavait . . . mert tőlük tanulsz bölcseséget és okos tudást.” (Jéz., Sir. f. 8, 9. 10.)

Ha az Egyházi törvénykönyv vagy a rendi Szabályzat valamely ügyben megköveteli a tanácsosok hozzájárulását, akkor az előjárónak döntése és rendelkezése azok megkérdezése nélkül érvénytelen. (Ilyen ügyeket érintenek pl. a köv. kánonok: 516. §. 4., 534. §. 1., 575. §. 2., 647. §. 1., 650. §. 1. stb.)

Természetes, hogy az előjáró a tanácsok kikérése ellenére is őrizze meg szükséges önállóságát. Mások véleményének meghallgatása csak tágitja átnézetét. Több ember mindenestre többet lát vagy ért meg, mint egy. De az előjáró abba a kedvező helyzetbe is jut, hogy több, különféle vélemény közül önállóan a legjobb mellett döntsön.

Mások tanácsa kikérésének még az is jó oldala, hogy az előjáró nem annyira viseli a felelősséget, mint az, aki önkényesen, mások megkérdezése nélkül jár el.

A tapasztalat különben azt mutatja, hogy az az előjáró, aki kerüli az illetékes és hivatott tanácsadók véleménynyilvánítását, rendesen nem hivatott és nem kíváncsi, méltatlan és nem is okos rendtagok káros és romboló hatása és befolyása alá kerül.

De ha *nem érdekelt* és nem kötelező egyénéről van szó, ne sokaktól kérjünk tanácsot. A sok tanácskérés szüli néha a legnagyobb tanácsstalanságot. Ezért válogassuk meg tanácsadónkat.

Helyesen mondja „Krisztus követése”-nek szerzője: „Bölcs és lelkiismeretes embertől kérj tanácsot” (I. 4.) és „Ne minden ember előtt tárd fel szívedet, hanem csak bölcs és istenfélő előtt!” (I. 8.)

De kit tartsunk bölcs tanácsadónak? Megfelel rá Szent Jakab apostol: aki „szemérmes, békeszerető, szerény, engedelkeny, a jókkal megegyező, telve irgalmossal és jó gyümölcsökkel, nem ítélkező, tettetés nélkül való”. (3, 17.) Mert az ilyeneké „a felülről származó bölcsesség”. (U. o.)

Eme utasítás, de a tapasztalat szerint is nem éppen szükséges, hogy a tanácsadó nagy tudós, magas állású vagy bő tapasztalatú legyen. Lehet nálunknál fiatalabb, tapasztalatlanabb is, ha Szent Jakab említette tulajdonságokkal rendelkezik. Így kérhet tanácsot a plébános káplánjától, a püspök a titkárájától, a szerzetes egy másik rend tagjától, feltéve, hogy akiktől tanácsot akar kérni, nem érdekelt felek. Mert ha érdekeltek, ajkukkal nekünk adnak tanácsot, lényegében pedig önmaguknak, bizalmunkat is saját hasznukra fordítják.

Néha a legegyszerűbbnek látszó lelkek is kitűnő tanácsot adhatnak. Az egyszerű, vallásos, finom lelkek ugyanis néha jobban eltalálják az igazság magvát és megérzik a helyes irányt, mint a műveltje.

A Szentírás is azt mondja: „A jámbor embert lelkiismerete néha különben tájékoztatja, mint hét ór, ki magas helyén ülve kémlel”. (Jéz., Sir. f. 37, 18.)

E sorok írójának az 1914—18. években volt egy idősebb póttartalékos tiszti szolgálja. Nem resteltem megvalítani, hogy sokszor megkérdeztem, mi a véleménye erről vagy arról és csodálkozva tapasztaltam, hogy ez a 4 elemít végzett, de talpig becsületes lélek milyen magától értetődő okos választ adott, amire magamtól nem jöttem volna rá.

Egy ferencrendi tartományfőnök világi ügyekben a legtalpraesettebb tanácsokat mindig szakács-kisegítő (laikus) testvérétől kapta. Hasonlókép nyilatkozott egy női szerzetesrend főnöknője is.

Georg Birmingham „The lost tribe” c. könyvében olvasom, hogy tisztelendő Mervyn a kocsisánál érdeklődött a nála megjelentek jelleme felől, aki kitűnően s találóan jellemezte őket. T. i. előttünk az emberek mindig felvesznek valamilyen mesterkélt pózt vagy álarcot, míg a szolga vagy cseléd előtt a maguk természetes adottságukban mutatkoznak. A szolganépben amúgyis nagyobb szokott lenni a valóságosság iránt való érzés és a konkrét dolgok megismerésére szolgáló ösztön.

Legyen szabad a mondottaknak kiegészítésére még boldogult édesapámnak tréfásan hangzó, de talán nem éppen érdektelen két tanácsát közölnöm:

Az egyik így szól: „Attól kérj tanácsot, akiről felteheted, hogy szükség esetén kölcsönt is adna neked!”

Másik oktatása: „Ha igaz tanácsot óhajtasz, ne báránytól kérd azt, hanem ellenségedtől és cselekedd — az ellenkezőjét!”

Fontos még, hogy a tanácsot idejekorán kérjük: *Consilium ante rem!*

A két legrosszabb és veszélyes tanácsadó: a harag és a szenvedély. De az erő érzete is az: ebből származik a legtöbb háború is nagyban és kicsiben.

Ha pedig a szíves olvasó meg akarja tudni, hogy kik-

től ne kérjen tanácsot, az olvassa el Jézus, Sirák fiának könyvéből a 8. fej. 20—22. és a 37. fej. 7—14. verseit! Hasznos és bölcs óvások!

t. v.

A RÓMAI KONGREGÁCIÓK

A római kongregációk a kat. világegyház kormányzatának legfelsőbb hivatalai. Nagyjában megfelelnek az államok minisztériumainak.

Minden kongregáció élén egy prefektus van, többnyire bíboros, de néha maga a pápa. Tagjai: néhány bíboros, magasabb- és alsóbbbrangú tisztviselők és consultoroknak nevezett szakelődök.

Jelenleg a következő kongregációk működnek.

1. *Szent Officium K.* (Officium Sanctum.) Eredete visszanyúlik III. Ince pápáig (1194—1216.), de voltaképeni megalapítója III. Pál pápa volt 1542-ben.

E kongregációnak a legfőbb feladata megőrizni a krisztusi hit és erkölcs eredeti tisztaságát. Hozzá tartozik a hamis tanok figyelemmel kísérése és megítélése, a tiltott könyvek lajstromozása.

E kongregációnak elnöke többnyire maga a pápa.

2. *Konsistoriális K.* V. Sixtus pápa alapította 1588-ban. Hozzá tartozik a püspökök kinevezése, az egyházmegyék ügye, a püspöki jelentések feldolgozása. Élén rendszeren szintén maga a pápa áll.

3. *A szentségek Kongregációja* (C. de Disciplina Sacramentorum.) X. Pius pápa alapította 1908-ban. Ide tartoznak a szentségek kiszolgáltatásának és felvételének ügyei, a felmentések, pl. házassági akadályok alól.

4. *Zsinati K.* (C. Consilii.) IV. Pál pápa alapította 1564-ben. Rendeltetése, hogy a klerus és a hívek jó szelleme felett őrkdjék. Hozzá tartoznak a javadalmas papok fegyelmi ügyei, misestipendiumok és alapítványok, egyházi vagyon, egyesületek, egyetemes és helyi zsinatok határozatai.

5. *Szerzetesi K.* (C. religiosorum.) Eredete visszanyúlík V. Sixtusig (1586), de mai alakjában X. Pius pápa létesítette 1908-ban. Hatáskörébe tartozik a férfi s női szerzetesrendek minden lelki, szellemi és anyagi ügye.

6. *Propaganda K.* (C. Propaganda de Fide.) Más néven már XIII. Gergely pápa (1572—1585) idején működött; mint kongregációt XV. Gergely állította fel 1622-ben. Hatáskörében tartoznak a latin szertartású missziók ügyei.

7. *Szertartások K.* (C. Rituum.) V. Sixtus alapította 1588-ban. Hozzá tartoznak a latin szertartású istentiszteletek, a boldoggá- és szenttéavatás és ereklyék ügyei.

8. *Udvari szertartások K.* (C. Caeremonialis.) Ugyancsak V. Sixtus alapítása 1587-ban. Hatáskörébe tartoznak: a pápai udvar szertartásai, a szenttéavatás, a pápai kápolnák ügye.

9. *A rendkívüli ügyek K.* (C. pro negotiis ecclesiasticis extraordinariis.) VII. Pius alapította 1814-ben. Elnöke mindig a bíboros államtitkár. Ide tartoznak a konkordátumok, az államokkal való érintkezés és mindazok a rendkívüli ügyek, amelyeket a pápa ide oszt ki.

10. *Szemináriumok és egyetemes K.* (C. de Seminariis et Universitatibus studiorum) V. Sixtus csak a római egyetemre korlátozza e K. ügykörét. XII. Leó pedig kiterjesztette (1824) az Egyház minden szemináriumára és kat. egyetemeire.

11. *Keleti Egyházak K.* (C. pro Ecclesia Orientalis.) Alapította XV. Benedek 1917-ben. Hozzá tartozik minden személyi és tárgyi ügy, amely összefügg a Rómával egyesült valamennyi keleti szertartású katolikus egyházzal. Innen vált ki 1930-ban az *Orosz ügyek bizottsága* (Commissio pro Russia), amely az Egyháznak orosz vonatkozású lelki ügyeivel foglalkozik.

12. Végre van még egy római kongregáció, amely kevéssé ismert: a *Szent Péter-templom építési K.* 1520-ban VII. Kelemen alapította, hogy felügyeljen a Bazilika

építésére. Ez a Kongregáció XIV. Benedek és IX. Pius rendelkezésére, mint neve is mutatja (az 1506-ban II. Gyula alatt megkezdett), Szent Péter-templom jókarbantartásának, valamint az V. Sixtus alapította mozaikiskola gondját viseli.

A RÓMAI KONGREGÁCIÓK NÉHÁNY KIFEJEZÉSÉNEK MAGYARÁZATA

1. *Lectum*: annyit jelent, hogy a beadványt elolvasták és tárgyalták, de nem tartották szükségesnek a választ.

2. *Dilata*: A választ újabb adatok megérkezéséig elhalasztják.

3. *Dilata ad primam et proximam*: A választ és döntést a legközelebbi gyűlésen adják meg.

4. *Ad proximam post aquam*: A döntés csak a kongregáció tagjainak szüneti ideje után lesz. (Ez rendszeren ősszel, vagyis az esős időben van. Erre céloz az „aqua” szó.)

5. *Ad effectum tantum*: A censura alól a kérelmező csak feloldozást nyer, de a büntetés egyéb következményei megmaradnak.

6. *Ad mentem*: Ha a kongregáció a válaszhoz még kiegészítő megjegyzéseket fűz, amelyek annak kellő megértéséhez szükségesek.

7. *In Decisis*: A régi döntés érvényben marad.

8. *Et amplius*: Többé ezzel az ügygel ne jöjjön a kérelmező, mert már eléggé eldöntött.

9. *Res judicata*: Az ügyet a Kongregáció egyhangúlag döntötte el.

10. *Ex certa scientia*: Az ügyet nemcsak a Kongregáció, hanem maga a pápa is alaposan megvizsgálta.

11. *Facto verbo cum Sanctissimo*: A Kongregáció nem érezte magát jogosultnak a kérdést eldönteni vagy a kért kegyet megadni, ezért azt a pápa elé fogja terjeszteni vagy már felterjesztette.

12. *Nihil*: A kérelem nem teljesíthető.

13. *Reponatur*: Válasz nem megy, de az ügydarab a levéltárba kerül.

14. *Revocatum*: A kérvényben hivatkozott decretum már nincs érvényben.

15. *Juxta alias* vagy *Juxta decretum*: A kérdés az előbb már kiadott döntésekből vagy rendelkezésekből önként folyik.

16. *Sed recurrendum in particulari*: Ha a rendelet végrehajtása nehézségekbe vagy akadályokba ütköznék, ezeket egyenként és külön a Kongregációnak jelenteni kell.

17. *Non obstante decreto* vagy *Pro gratia*: Egy általános törvény vagy rendelkezés alól kivételt engedélyez.

18. *Spectari ad Episcopum*: A püspök döntsön vagy intézkedjék a fennálló előírások alapján.

NÉHÁNY EMLÉKEZTETŐ ADAT VAGY GONDOLAT LELKIPÁSZTOROK SZÁMÁRA

1. Minden plébános köteles az összes vásár- és ünnepnapokon a felnőtteknek a katekizmust magyarázni. (Can. 1332.)¹

2. A plébános jogos, sőt törvényes távolléte esetén köteles, a gyermekek hitoktatására plébániájának más klerikusát vagy ha szükséges, egy alkalmas világit igénybe venni. (Can. 1333. §. 1.) Viszont a papok és egyéb klerikusok ha jogosan nincsenek kimentve, kötelesek a plébánost e téren kisegíteni. (Can. 1333. §. 2.)

3. Ha a püspök szükségesnek tartja, hogy a szerzeteseket is igénybe vegye a hitoktatáshoz, a rendfőnökök a püspök kérésére kötelesek saját személyükben vagy

¹ Alkalmasak erre a célra Tower V. következő művei: „Krisztus igazsága”, VIII. kiadás; „Krisztus akarata”, VI. kiadás; „Krisztus közelsége”, „Krisztus Országa”.

valamelyik rendtársuk útján a hitoktatást vállalni, ha ez a rendi fegyelem rovása nélkül megtörténhetik. (Can. 1334.)

4. Minden plébánián tíz évenként missziót kell tartani. (Can. 1349. §. 1.)

5. A hivatalos istentisztelet alatt a templomban ne engedjünk más szertartást végezni. Ha a csendes szentmisék végzését nem tudjuk megakadályozni, legalább tiltjuk meg a mellékoltárnál a csengetést.

6. A nagy háború zivatarra számos templom újjáépítését vagy nagyobbfokú helyreállítását teszi szükségessé. Ily esetben megfelelő terv vagy költségvetés mellékletével az építési, illetve helyreállítási engedélyt a főpásztortól kérni kell. Ugyanígy a templom bővítése esetén is. (Can. 1162—1164.)

7. Templomok és kápolnák építését, javítását, bővítését, festését stb. katolikus vállalkozóra és munkásokra bízuk!

8. A plébánosok és káplánok „Gravi iustitiae obligatione” kötelesek gyóntatni „sive per se sive per alium”, szükség esetén minden, jurisdictióval bíró pap ex caritate, a gyónni akarónak halálveszedelme esetén pedig még a jurisdictio nélküli pap is. (Can. 892.)

9. Fontos tudni, hogy bár minden kat. plébánia egyházközséget alkot, e kettő két *különböző* jogi személy. (Püspöki kar: 1940. okt. 16. értelmezése.)

10. Tanácsos, hogy a plébános a hitbuzgalmi szakosztály útján tájékoztadjék az áll. anyakönyvvezetőnél a házasságkötések felől és vitesse ott keresztül a kat. hitre való megtérés bevezetését és anyak. kivonatban való kligazítását.

11. A plébános a rendes anyakönyveken kívül még vezesse a béráltak könyvét is híveiről a megfelelő adatokkal. (Liber de statu animarum.) (Can. 470. §. 1.)

A szület. anyakönyvnek és szül. anyakönyvi kivo-

natnak Megjegyzés rovatába fel kell venni a bérmlás, házasságkötés, alszerpapság és ünnepi fogadalom tényét. (Can. 470. §. 2.)

Az Egyházból való kilépések tényét a kilépés bejelentésének napjával a keresztek anyakönyvében a Jegyzet rovatában szintén be kell jegyezni. Amennyiben az így kilépett visszatér, visszatérésének tényét is fel kell jegyezni. (Püspökkar. rendelete: 1940. márc. 13.)

12. Ahol főpásztori engedéllyel a házassági hirdetés a templom ajtaján vagy feltűnő helyen alkalmazott hirdetőablán történik, a kifüggesztés tartama nyolc nap, de úgy, hogy ez időre két vasárnap vagy parancsolt ünnep essék. (Can. 1025.) Viszont a híveket illik legalább egyszer-kétszer figyelmeztetni, hogy a hirdetéseket elolvassák.

13. Hazánkban a nem katolikus és illetékes pap előtt kötött vegyesházasság érvényessége az Új Egyházi törvénykönyv életbe lépéséig nem volt mindig egyöntetű, hanem idő szerint változott. Így:

1908. ápr. 19. előtt érvényes volt, bárhol kötötték.

1908 ápr. 19—1909 febr. 27-ig csak akkor volt érvényes, ha kat. pap aktív assistentiája mellett kötötték.

1909 febr. 27—1918 máj. 19-ig érvényes volt akár protest. lelkész, akár polg. anyak. előtt kötötték.

1918 máj. 19-én lépett érvénybe az Új Egyházi törvénykönyv.

14. Az alkalmas jegyesoktatás a plébános kötelessége. (Can. 1033.)

15. Vegyesházasság esetén, még ha egyházi felmentéssel kötötték is, nem szabad a felekért nászmisét mondani, ha ezt a hívek az esketési szertartás kiegészítő részének tekinthetnék. (Kódex magy. Biz. 1925. nov. 10. ad. 9. A. A. 5. XVII. 583.)

16. Vegyesházasság esetén a nem-katolikus jegyest ne térdeltessük le, az eskütételnél a ref. vallásúnak kezét

ne tétessük a feszületre, hanem balkezét szíve fölé helyezze, jobbjának két ujját felemelje, az esküszövegben pedig a Bold. Szűz és a szentek nevének említése elmarad.

NÉHÁNY EMLÉKEZTETŐ GYÓNTATÓR SZÁMÁRA

1. A gyóntatónak főkötelessége a hívek iránt, hogy adjon nekik minél több és kedvezőbb alkalmat a gyónásra. Mindennap lehetővé kell tenni a híveknek, hogy gyónásukat elvégezhessek.

2. A gyóntatás annyiban a pap legérdemszerzőbb tevékenysége, amennyiben külső fény, emberi elismerés, földi jutalom nem jár vele.

3. Ne a hívek várjanak a gyóntatóra, hanem mi várakozzunk rájuk. A halászháló órá hosszat várnak egy-egy bizonytalan halra. Az apostoli emberhaláshoz meg jobban illik ez a várakozás. Milyen áldozatot hoznak néha a gyónók is. Órákig várnak a templomban, félóra hosszat a gyóntatószék előtt.

4. Neveljük és kényszerítsük a sekrestyéseket és a ministránsokat, hogy a gyónásra jelentkező vagy a gyóntatás felől érdeklődő hívekkel minél udvariasabbak legyenek. E téren nagyon sok a panasz, még szerzetes sekrestyések ellen is.

5. A gyóntatás időpontjait hirdessük ki a templomi hirdetőtáblán, a szószékről, a gyóntatószékeken és ahol megjelenik, a pléb. Értesítőben.

6. Ha a pap a gyóntatószékben van, ezt valamiképp jelezzük.

7. Könnyítsük meg a hívek gyóntatását idegen gyóntatók meghívásával.

8. Gyóntatásra készüljünk imával és egy-egy szent érzelem felkeltésével. Így pl. a gyónókat egy alkalommal örömmel fogadjuk, máskor szeretettel, ismét máskor tisztelettel, megértéssel, kedvességgel, szelídséggel, türelemmel vagy szent komolysággal és mindenkor alázattal.

Gyóntatás közben pedig gondoljunk három szívre: Jézus Szívére, amely ég a bűnösök megtérésének vágyától, a gyónó szívére, amely meg akar tisztulni a bánat és szentség fürdőjében és a saját bűnös szívünkrel!

9. Sohase adjuk jelét csodálkozásunknak, megütközésünknek. Óvakodjunk attól is, hogy a kívülállóknak kezünk mozdulatával vagy arc kifejezésünkkel eláruljuk a gyónás hangulatát.

Vegyük tekintetbe és számításba a gyónó félelmét, szégyenérzetét, szemérmességét és kifejezéseiben esetleg megnyilvánult járatlanságát.

10. Milyen megértő, szelíd, türelmes volt az Úr Jézus a jóakarató bűnösökkel: Magdolnával, Zacheussal, a szamariai asszonnyal, a jobb latorral. Viszont „jaj” volna nekünk, ha az Úr szava ránk is illenék: „Jaj nektek, kik bezárjátok a mennyek országát az emberek előtt, mert ti nem mentek be és a befelé menőket sem hagyjátok bejutni.” (Mt. 23, 13.)

11. Ha valakit kivételesen kemény kézzel kell is kezelnünk, akkor is úgy járjunk el, mint a jó sebész. Nemcsak arra törekszik, hogy gyógyítson, hanem, hogy minél kevesebb fájdalmat okozzon a betegnek.

12. Ne kínozzuk a gyónót *felesleges* kérdésekkel, különösen in materia sexti.

13. Gyóntatás közben lehetőleg ne nézzünk a gyónó arcába. A stóla kinyújtását sem ajánljuk, mert ezzel a gyónót mintegy magunk elé idézzük, hogy lássuk és felismerjük, ami a legtöbb gyónóra kellemetlen. De az egészségi szempont sem javasolja e szokást.

14. Nők gyóntatása templomon és nyilvánv. vagy félig nyilvánv. kápolnákon kívül fontos ok nélkül *tilos*, apácáké pedig *érvénytelen*! A sekrestye, ha üvegablakos ajtó köti össze a templommal vagy kápolnával, ehhez tartozónak tekinthető. (Lásd bővebben Tower V.: „Szerzetesnők Illemkönyve, 156—161. old. Szent István Társulat kiadása.)

EIS EMLÉKEZTETŐ HITOKTATÓK SZÁMÁRA

1. A hitoktatás az iskolában és az iskolán kívül „gravissimum et proprium officium pastorum”. (Can. 1329.)

2. A hitoktató három személynek látható helyettese az iskolában: Istené, a gyermek őrzőangyaláé és a szülőé.

3. A művészek az angyalokat gyermeki alakban ábrázolják, hogy ezzel utóbbiaknak a mennyhez való közelségét jelezzék. A hitoktató az iskolában a mennyhez közelebb állónak érezze magát.

4. A templomban a gyermekeké a legközelebbi hely a szentélyhez és az Úr Jézushoz. A hitoktató szívéhez is legközelebb álljanak.

5. A hitoktató mindig derűs arcot mutasson, derűs lelket sugározzék és derűs hangulatot teremtsen.

6. Nem jó hitoktató az, akit a gyermekek nem örömmel várnak, mosolyogva fogadnak és szeretettel hallgatnak.

Egy plébános mondotta, hogy ha rossz kedve van, a gyermekekhez megy és felüdül.

7. A hitoktatót nem a hitoktatók felügyelője, nem a principálisa, nem is a főpásztora ismeri meg legjobban (néha önmagát sem ismeri), hanem a tanítványai.

8. A tanulók két katekizmusból tanuljanak: a nyomtatottból az elméletet és az élőből (a hitoktatótól) a gyakorlatot.

9. A tanuló a hitoktató (hittanár) személyén át értékeli és becsüli meg a vallását.

10. A gyermek iránt megnyilvánuló szeretet gyakran az egyetlen kulcs a szülők szívéhez.

11. A hitoktató látogassa meg évenként tanítványait otthonukban és igyekezzék családi körülményeikbe beletekinteni. Érdeklődjék a szülőknél a gyermekük otthoni magaviseletéről és tegyen meg mindent, hogy amit a hitoktató épít, azt az otthon le ne rontsa.

12. A középiskolákban ismertesse és rendeltesse meg

minél több növendékkel a katolikus ifjúsági lapokat és szereztesse be az Újszövetségi Szentírást.

13. A hitoktató törekedjék jó viszonyt teremteni a tantestület tagjaival, hogy ezzel is biztosítsa jóakarátú támogatásukat a nevelésben, sőt példás életével és jellemével igyekezzék a tantestület tagjainak vallási életére is hatni.

Az egyik hittanár jó kat. könyveket juttatott a tanári kar kezéhez és ezzel láthatóan jó eredményt ért el.

14. A hittanítás ügye iránt való érdeklődés felkeltésére és ébrentartására nagyon üdvös ú. n. hittan-verseny-nap megtartása. A legjobb felelők különféle jutalmakat kapnak, amiket esetleg a szülők adhatnak össze.

Az egyik községben a plébános behozta a szokást, hogy ilyenkor a hívek is intézhetnek, intéznek is kérdéseket a tanulókhoz.

Az ilyen hittanversenyeket össze lehet kötni az ú. n. „hitoktatási nappal” (dies catechetica), amelyet a „Provido sane” decretum tanácsa szerint minden egyházközségben évenként meg kell tartani külön ünnepséggel, alkalmas szentbeszéddel, közös imával vagy szentáldozással a hitoktatás sikeréért.

15. A hitoktató több alkalommal (főképp az egyházi-rend szentségével kapcsolatban) törekedjék a papi (férfi s női), szerzetesi hivatás szentségéről, magasztosságáról és áldásáról beszélni. Kántorbőjtökön és az ú. n. papok szombatján közös imával is kérjék az Urat, hogy alkalmas munkásokat küldjön a szőlőjébe. (Lásd bővebben: Tower V.: „A papi celibatus” 63—72. old. Szalézi Művek kiadása.)

16. Nagyon ajánlatos az iskolából kimaradó ifjúság számára külön egyházi ünnepélyt, sőt ú. n. állhatatossági lelkigyakorlatot tartani.

17. Aki legalább félórán át hitoktatást végez, mindannyiszor száz napi búcsút nyerhet. Aki ezt havonta leg-

alább kétszer teszi, teljes búcsúban részesülhet a szokott feltételek mellett. (PPO. 644.)

EMLÉKEZTETŐ A HITSZÓNOKOK SZÁMÁRA

1. A prédikációnak két fő célja van. Az egyik: Jézus Krisztus tanát ismertetni. A másik: a hívek életét ehhez igazítani.

2. Az első parancs, amelyet az Úr Jézus apostolainak adott, amidőn őket elbocsátotta, ez volt: *Euntes docetel*

3. Aquinói Szent Tamás az igehirdetést „*officium principalissimum*”-nak nevezi.

4. Illő, hogy mint Krisztus apostola, minden, de minden alkalmat felhasználjon az isteni ige hirdetésére és magyarázatára. Lelkiismeretes pap e téren nem ismer nyári szünetet s hasonló ürügyeket, kibúvókat; a hitszónoklatot nem engedi át teljesen alárendeltjeinek vagy korlátozza azt csupán a sátoros ünnepekre.

5. Eszményi kíváncsi vagyok, hogy vásár- és ünnepnapon a főoltáron mondott *minden* szentmisével kapcsolatban öt vagy tíz perces, de értékes, tartalmas, hatásos szentbeszédet tartsunk!

6. Sok „hívő” rossz és közömbös voltának okát megtalálod Szent Pál apostol kérdésében: „*Quomodo credent, nisi audierunt?*” (Róm. 10, 14.)

7. A prédikáció eredménye három dologtól függ: a jó készülettől, a sok imával kieszközölt isteni kegyelemtől és a prédikálónak nagy példaadásától.

8. Egy buzgó plébános mindennap imádkozta: „Add meg Uram Péter hitét, Pál erejét és János szeretetét, hogy Evangéliumod hasznos hirdetője lehessen.”

9. Egy szentéletű pap mondotta: Egészen másképp prédikálok, ha aznap vagy előtte való napon gyóntam.

10. A hitszónok *tisztelje* hallgatóit. Tisztelje őket a szentbeszéd tartalmában, tartamában, stílusában, hangnemében és kifejezéseiben. A tiszteleten felül mutasson

szívet, megértést és együttérzést hallgatóinak szenvedései, gondjai, kísértései, veszélyei iránt. *Akarja* lelki s földi javukat.

11. Ha nagy és fontos oka nincs rá, ne szidja, feddje, korholja hallgatóit. Ha pedig volna rá ilyen oka, a hívek érezzék ki szavaiból, hogy még a korholás mögül is a szerető, értük aggódó, jóakaró lelkipásztori szív szól hozzájuk.

12. A szentbeszédet megelőző Evangéliumot kellő tisztelettel, hódolattal, értelmes, méltóságteljes és ünnepélyes hangon olvassuk fel, a szentbeszéd előtti s utáni imádságokat (Miatyánk stb.) pedig átérzéssel, példaszerűen mondjuk el, nem pedig elsietve, hadarva, gépies egyhangúsággal vagy éppen a híveket megbotránkoztató módon.

13. Sok hitszónok nem is sejti, mennyit leront már előre szentbeszédeinek hatásából azzal, hogy a Miatyánkot nem kellő áhitattal imádkozza.

14. Nagyjában kétféle hitszónok van. Az egyik a hívek szívében olvas s lelkéhez fér, a másik minden vásár- és ünnepnap híveinek koponyájára veti tekintetét.

15. Szokjuk meg, hogy minden szentbeszéd előtt tűzzünk ki magunk elé egy meghatározott célt és azt törekedjünk mindenáron el is érni.

16. Oly hangosan törekedjünk beszélni, hogy minden jelenlevő hívőnk meghallja szavunkat. Ne ordítsunk, ne használjunk kaszárnyai hangot. Ellenben beszédünk közben mindig gondoljunk a legtávolabb állóra, mintha hozzá intéznénk szavunkat.

17. Az ú. n. szónoki és szavalói hang helyett ajánljuk az elbeszélői, közvetlen, atyai szóló hangot. Többet érünk el vele.

18. Akárhány hitszónok nem nyitja ki kellőképp a száját. Ezért a hangja kásás, fátyolozott. Tanuljuk meg tehát a hangos beszéd technikáját is.

19. Nagyon ajánlatos és kíváncsú szentbeszédeink tárgyát már előre jelezni akár a szószéken, akár a templom hirdető-tábláján, esetleg a kat. sajtóban, fontosabb alkalmakkor fali hirdetések útján is. Tanuljunk e tekintetben a színházak, mozik, cirkuszok példájából. Ezek nemcsak hirdetnek, hogy egyáltalán, vagy hogy „valamelyes darabot” adnak, hanem ismerve az emberi lelket, mindig jelzik a darab vagy játék címét, tárgyát, programját is.

Képzeljük csak el, minő érdeklődést keltenének és már pusztán kíváncsiságból mekkora tömeget vonzanának a templomba ilyenféle előre hirdetett prédikációs címek: A mennyország. A pokol. A másvilág. Vélemények a házasság körül. Angyalok és ördögök. Egy kényes kérdés (VI. p. 1.) s í. t.¹

20. Nagyon ajánlható a levélszekrény rendszer, amely abból áll, hogy a templom, iskola, kongregáció, egyesület stb. látogatói részére egy levélszekrényt helyezünk el, amelyben akár névvel, akár névtelenül megjelölhetik azokat a beszédanyagokat, amelyek érdeklik őket. Ha többen ugyanazt a tárgyat kérik, bizonyos, hogy ez a többséget is érdekli.

21. Néhány szószéki illemhiba: Célozgatás egyes, akár jelen, akár távollevő hívőre. A napi politikának tárgyalása vagy érintése, személyünknek kiemelése vagy a figyelemnek ránk való terelése. Általában kerüljük az „Én” szót. A Miatyánkban sem fordul elő. Ne hirdessünk Isten házába nem való dolgokat. Hiba a folytonos vagy gyakori mosolygás, mert a gúny látszatát kelti. Ne helyezzük zsebkendőnket a szószék peremére, mintha közszemlére tennők ki, de le is eshetik . . .

¹ Tower V.: „A másvilág, pokol, mennyország.” Korda kiadás. Tower V. és Dr. med. Tower Edvin: „Clerus et Castitas.” „A nemi kérdés ismertetése a kat. klerus számára.” (Meg fog jelenni a Kordában.)

EGY NAGY TÖRTÉNELMI EMLÉKŰ TEMPLOM ROMJAI FÜLÖTT

Az 1944—45-i világháború darabokra szaggatta és úgyszólván a föld színével egyenlővé tette a budai helyőrségi templomot.

Pedig milyen nagy, fontos és előkelő történelmi emlékek fűződtek hazánknak eme érdekes, ősrégi templomához.

IV. Béla király építette a minoriták számára 1260 körül. Már a világháború előtt (1925—1929-ig) előkerült a 13. századi templom eredeti, déli kapuja és néhány darabja, de a mostani világháború ezeket is tönkre tette.

III. András királyt ide temették. (1301) A templom 1443 óta a kapisztránus ferenceseké lett, akik a régi, kisterjedelmű templomot elbontották és helyébe új, tágasabbat építettek, amelynek védőszentje Mária volt.

Az új templomban a mohácsi vészig több országgyűlést tartottak. A templom ezenkívül plébániatemplommá és a magyar céhek istentiszteleti helyévé vált. Ezeknek a céheknek kiváltsága volt, hogy tagjai a templom körül temetkezhettek.

Az 1686-i ostrom az új templomot is teljesen elpusztította az előcsarnok kivételével. A derék ferenciek újra felépítették a régi előcsarnok meghagyásaig, amely utóbbi (csodálatos) még az 1944—45. háború iszonyú pusztítását is kiállotta.

II. József elvette a templomot a ferenciektől és világi papoknak engedte át, sőt a helytartótanács levéltárrá akarta átalakítani, az idevágó munkálatokat meg is kezdték, a templom egyházi felszerelését eltávolították, de a kalapos király halálával a levéltári anyagot már nem szállították bele.

A templomot újból való berendezése és szentelése után újra átadták rendeltetésének. Ferenc császárt ott koronázták meg. (1729. jún. 6.)

Ugyancsak a templomban történt Martinovich Ignác apátnak ünnepélyes megfosztása egyházi ruháitól és jogaitól és innen vitték őt arra a tágas térre kivégzésére, amely azóta kapta és viseli máig a „Vérmező” (Blutfeld) nevet.

Ez esemény után nemsokára ismét elvették a templomot a „Mariana” ferencesektől és a templomot katonai ruhatárnak használták fel.

1817-ben újra átadták egyházi célra, újból felszentelték és azóta állandóan a katonaságnak külön templomává vált.

Uzdóczy Zadravetz István tábori püspök idején a templom új főoltárképet nyert, amely nagybányai Horthy Miklósnak, Zadravetz tábori püspöknek és más élő személynek a festett képét is ábrázolta Kapisztrán Szent János alakja előtt, akinek nevéből nevezette el a templomot a püspök.

Amidőn dr. Hász István lett a tábori püspök, a főoltár képét eltávolíttatta és a főfegyvernemek védőszentjeit ábrázoló festménnyel váltotta fel.

Az új honvédség sok emlékekkel és művészi alkotással ajándékozta és gazdagította a szívéhez nőtt templomot. Ma már csak néhány romhalmaz mutatja, hogy helyén egy régi, gazdag emlékű, szép és értékes templom állott.

A PAP SIRJA

Szomorú tárgy, de írjunk, szóljunk róla. Megérdemli.

Halottak napjára és Mindenszentek ünnepére még mostani szegénységünkben is díszít öltenek a temetők. A találékony kegyelet még áldozatok árán is átnyúl szeretetével elhunyt övéinek földi maradványaihoz.

Csak itt-ott találni elhagyott, elhanyagolt, eltaposott

sírt, amely halottat takar, akinek úgylátszik, nincs hozzátartozója, gyászolója, aki imádkoznék érte.

És ezek a sírok nem mindig a legszegényebbeké, sőt! E sírok egyrésze a nép legjelesebbjeinek, áldásosan működő lelkiatyáiknak nyugvó helye!

A legtöbb pap már ifjonta kénytelen elhagyni szülőföldjét, otthonát, hogy működése és hivatása helyén övéitől távol éljen és meghaljon.

Holtteteme többnyire szeretett híveinek temetőjébe kerül, hol néhány éven át még egy-egy hálás hívő virágot helyez a sírjára, de múlik az idő, nem is hosszú idő és a virágot a gyom, a gaz váltja fel. Ki gondol még a helyre és a benne nyugvóra? A rokonság messze lakik. A sírja pedig olyan, mintha a község kiátkozottjává lenne, amelynek pedig valamikor atyja, pásztora, irányítója, vezetője volt!

Az újabb kor papjának, földi értelemben, nem éppen „rózsás” az élete, de gyomos, gazos a halál utáni sorsa.

Testvéreim! Legyen a ti gondotok, feladatotok, lovasgias kötelességtek, hogy gondolatok elődeitek sírjára. Legalább egyszer egy évben, halottak napja körül.

A papi sírok elhanyagoltsága joggal megbotránkoztatja a híveket és nem éppen ékesszóló bizonyítéka az „oltártestvéri” szeretetnek.

Egy vidéki plébánián korona volt. A korona befejeztével a plébános meghívta kollégáit a temetőbe. Egy másután mutatta elődeinek egymásmellett fekvő, feldíszített sírjait. Mindegyik előtt egy-egy imádságot végeztek. Ez a pap kikutatta elődeinek halálozási napját. Évfordulójukon gyászmisét mondott, amelyet előre meghirdetett és amelyre meghívta a községi előjáróságot és az összes híveket és a szentmisével kapcsolatban felelevenítette elődeinek érdemeit és szólt az egyházirend szentségéről.

Ime egy szép példa. Kövessük!

AZ OLDALHAJLÁS ÉS SZÖVEG A CONFITEORBAN

Ha megfigyeljük az ünnepélyes vagy csendes szentmise lépcsőimájának szertartását, két dologban nem találunk egyöntetűséget.

Az egyik a Confiteorban „Vobis (vos) fratres” és „Tibi (te) pater” szavak közben a miseszolga és miséző felé hajlásban, illetve elmaradásában mutatkozik, a másik meg a Pater szó előtti jelző használatában.

Az első kérdésre a választ megadja a misekönyv rubrikája. Lássuk az előírást:

a) Csendes és énekes misében a Confiteor közben a miséző nem fordul a miseszolga felé. Legalábbis erre a rubrika nem kötelezi. Ellenben a minisztráns a Misereatur tui szavak közben, valamint a Tibi (te) pater szavaknál egy kissé („aliquantulum”) a miséző felé hajlik.

b) Az ünnepélyes misében (missa solemnis) a miséző a Vobis (vos) fratres szavaknál igenis a szerpapok felé fordul: mégpedig először (jobboldalra) a szerpap, majd (bal oldalra) az alszerpap felé. Éppígy a Misereatur vestri szavaknál is. Ez a fordulat, illetve hajlás úgy történik, hogy a láb a helyén marad és a miséző csak felső testét fordítja egy kevésbé jobbra s balra, miközben egy kissé fejét is meghajtja a szerpap, illetve alszerpap felé.

A szerpap és alszerpap a miséző Confiteorja közben egyenesen áll, de amikor a miséző a Vobis (vos) fratres szavaknál feléjük fordul, viszonozzák az oldalhajlást, vagyis szintén egy kissé a miséző felé fordulnak (még pedig a miséző jobbrafordulásakor a szerpap, balrafordulásakor az alszerpap).

A Misereatur tui-t a segédkezők szintén némiképp a miséző felé fordulva imádkozzák (mély fejhajtással!) a saját Confiteorjuknál a Tibi (te) pater szavaknál hasonlóképen.

E helyütt legyen szabad megemlítenem azt a némely magyar vidéken szokásba jött hibát, hogy püspöki misén

a Confiteorban a Tibi (te) pater közé beiktatják a „reverendissime” szót. Ez helytelen és rubrika-ellenes.

Az atya szóhoz fűzhetek esetleg becéző vagy az atya fogalmi körébe illő szót (pl. édes atyám, vagy a stílus curiae-ban „Batissime Pater”), de semmiesetre sem címzést vagy rangot, jelzőt. A miniszter fia sem szólítja meg az apját így: „Nagyméltóságú atyám”, sem a király fia az apját: „Felséges pap!” Éppígy lélektani furcsaság a szentmise Confiteorjában a „Reverendissime pater”. Ezért tiltja meg a misekönyv rubrikája, hogy a pater szó elé más jelzőt tegyünk, akár püspök, akár érsek, akár bíboros a miséző. „Etiam si ibi fuerit Summus Pontifex” — mondja a rubrika, tehát még a pápa miséjében sem szabad mást mondani a Confiteorban, mint „Tibi (te) Pater”.

c) Még egy esetben kívánja az előírás az oldalhajlást: ha a szentmisét a megyéspüspök előtt mondjuk vagy saját juriszdikciós területükön az érsek, primás vagy nuncius előtt és eltekintve minden területtől és megszorítástól, bármely bíboros előtt. De persze csak az esetben, ha ezek az egyházfők a szentélyben és egyházi ruhában, nem pedig a hívek között vagy magánruhában vannak jelen.

A püspök, érsek stb. előtt mondott misében a miséző a Confiteort nem a minisztránsokhoz intézi, hanem a püspökhöz, érsekhez stb., tehát a Vobis (vos) fratres helyett a Tibi (te) Pater szavakat mondja, közben mély meghajlással az illető egyházfő felé fordul, illetve a pápa előtt letérdel. Ha az említett egyházfők közül többen vannak jelen, a miséző „Vobis (vos) Patres”-t mond és rangban a legidősebb felé fordul. (Gavantus, Baldeschi, Kurz.)

Források: M. ss. Rom. rit. serv. tit. III. 8—9.: Caer. Ep. L. II. c. VIII. n. 31. és valamennyi nagyobb liturgia.

Már most lássuk e parányi kis szertartásnak, ezek-

nek a kölcsönös oldalhajlásoknak nagy pedagógiai és szociális jelentőségét!

A miseszolgáának, valamint a segédkezőnek a Celebráns, illetve ennek a jelenlevő egyházfejedelem felé való hajlása kifejezi az Egyházban élő s uralkodó tekintély elvét és fegyelmét!

Viszont az a szertartás, hogy a Celebráns — még ha püspök, érsek, bíboros, sőt pápa is — a Confiteor-bűnvallomásban nemcsak a segédkezők imáját és közbenjárását kéri, hanem őket feléjük fordulásával megtiszteli, sőt ezenfelül még külön a fejét is meghajtja előttük: gyönyörűen és minden ékesszólásnál plasztikusabban hirdeti, hogy Krisztus Anyaszentegyházában nem a dacos, rideg, kemény, kegyetlen, fennhéjázó, pöffeszkedő, kényúri hatalom és zsarnokság uralkodik, hanem az egymásrautaltságon, a kölcsönös szolidaritáson, az egymás megbecsülésén és értékelésén alapuló atyai tekintélynek öntudatos, de alázattal telt, életerős, de gyengéd és szeretettel átítatott, eszményi jogara érvényesül.

Ahogyan a köszénben elmúlt korszakok elraktározott naptűzése melegít, a gyémántban évezredes napsugár felgyülemlett fénye ragyog, úgy a szentmisének szertartásaiban is, még a legjelentéktelenebbekben is, az Evangélium szelleme s lelkülete, érzése s gondolatvilága tükröződik vissza és sugárzik felénk.

Igy értjük Szent Teréz kijelentését, hogy az Egyháznak minden szertartásáért életét adná. Éppen az a csodálatos a szentmisében, hogy minden, még a legapróbb szertartása is, leheli, sugározza a krisztusi szellemet, az Evangélium gondolatait és érzéseit, csak legyen érzékünk hozzá, hogy a cselekvésekben a lelket, a szavakban a gondolatot fölfedezzük és átérezzük!

RÉSZLET A GYERMEKEK ÁLDOZTATÁSÁNAK TÖRTÉNETÉBŐL

Ősrégi szokás volt az Egyházban, hogy az újonnan megkeresztelteteknek, akár felnőttek voltak, akár csecsemők, a keresztség után az Oltáriszentséget kiszolgáltatták. A régi írók, mint általánosan bevett szokást említik, hogy a csecsemőket is megáldoztatták, ha képesek voltak ezt magukhoz venni: így Szent Ciprián¹ elbeszéli, hogy egy leányka, akit dajkája a szülők tudta nélkül elvitt az előljáróságához és a bálványlakomából evett, midőn anyja a szentáldozáshoz vitte, a szent vért kihányta. Az Ap. Constitutiók² az áldozók sorrendjét elmondván, a szűzek után a gyermekeket említik. A Gergely-féle Sacramentáriumban a nagyszombati liturgia a kisdedek keresztségéről szólva, azt mondja, hogy nincsen megtiltva, hogy a szentáldozás vétele előtt az anyák megszoptassák őket, ha a szükség kívánja. A görög egyházban régi szokás volt az, hogy a híveknek áldozása után fennmaradt particulákat az e célból összegyűjtött ártatlan gyermekeknek nyújtotta a pap. E szokás Nyugaton, legalábbis Galliában megvolt, e mellett tanúskodik egy zsinati határozat, mely elrendelte: Ha a szentmise után a szentáldozásból marad fenn valami, szerdán vagy pénteken az illetékes pap ártatlan gyermekeket hívasson össze, akik bőjtöt tartván, a szent vérral meghintett maradványokat vegyék magukhoz. A gyermekek áldozása a XII. században megszűnt.

AMIKET KÖNNYEN ELFELEJTHETÜNK

1. A templom megáldásával a püspök bármely papot megbízhat (csak a templom szentelésével nem). Ugyancsak megbízhat papokat oltárok és oltárkövek szentelésé-

1. Ep. 63. ad Caecilium, Lib. de Lapsis.

2. L. VIII. c. 13.

vel. Így a bpesti Eucharisztikus Kongresszus előtt négy preláthus-áldozópap kb. 400 oltárkövet szentelt meg.

2. Az oltár elveszti felszentelési jellegét, ha akár hiányzanak belőle az ereklyék, akár az oltárkönek az ereklyét elzáró pecsétjét vagy zárát valami ok, pl. robbantás, légnyomás megsemmisítette.

3. Oltár csak terméskőből vagy márványból készüljön, nem pedig fából vagy gipszből. Kivéve, ha rövid, ideiglenes használatra kell az oltár, pl. háború közben vagy közvetlenül utána.

4. A nem stipendium vagy más kötelezettség alapján mondott szentmisét lehet és szabad különféle szándéokra is felajánlani, pl. egy misét élőért, halottért és saját magunkért.

5. A monstrantiát, Krisztus alakját kivéve, tilos szentek alakjával díszíteni, ellenben szabad eucharisztikus jelképekkel ellátni.

6. Szentségimádás ideje alatt tilos kismisék közben csengetni.

7. Szabad-e élő vagy elhunyt másvallásúért a szentmisét bemutatni? Szabad, feltéve, hogy botránkoztatástól nem kell tartanunk. (Can. 809.)

8. Halottak napján az összes oltárok kiváltságosak! (A. A. S. XIV. 401—404.)

9. Milyen későn lehet még szentmisét kezdeni külön engedély nélkül? Délután 1 órakor. (Can. 821. 7. 1.)

10. Valaki a szentmisében egy nem lényeges részt kihagyott (pl. Glóriát, Crédót, egy előírt orációt). Kérdés, ha a misézés folyamán később rájön az elmaradt részre, kell-e azt utólag pótolni? Nem! Kivétel: a víznek a borral való vegyítése átváltoztatás előtt.

11. A latin szertartású róm. kat. Egyházban egyforma-e mindenütt a szentmise szertartása?

Nem. Pl. hazánkban különbözik a római szertartástól a domonkosoké és kármelitaké, külföldön a milánói és

toledói világi papságé és a karthauzi szerzeteseké. Utóbbiaknál pl. Úrfelmutatáskor csak a Szenttestet mutatják fel, nem pedig a kelyhet és se előtte, se utána nem térdelnek le, csak profunda inclinatiót végeznek.

12. Érvényesen szabad misézni teljesen megbízható aszúborral (külföldön a legtöbb aszúbor hamisított), ellenben érvénytelen anyag az ürmös, a pezsgő és a csiger. Must érvényes, de szigorúan tilos anyag.

13. Ha a miséző Úrfelmutatás és áldozás közben annyira rosszul lesz, hogy az oltártól távoznia kell, de később javul az állapota, a *szentmisét* is szabad, sőt köteles befejezni, ha közben orvosságot vagy más erősítőt (pl. cognacot) vett volna is magához. Ha ő nem képes a *szentmisét* befejezni, egy más pap fejezze be, ha nincs is éhommal.

14. Sokan nem tudják, hogy énekes és ünnepélyes nagymise előtt és után *közvetlenül a miséző* nem áldoztathat. (Can. 846.)

15. Nagyon fontos ok nélkül nem szabad minisztráns nélkül misézni. Ellenben nem okvetlenül szükséges, hogy a miseszolga respondeálni tudjon. Ily esetben a második confiteor kivételével a feleleteket a pap mondja.

16. Sok pap és szerzetes nem is sejti, hogy mily szigorúan veszi az Egyház a klerikusok kötelességét, hogy egyházi ruhát viseljenek, vagyis olyant, amely szabás, szín és szokásos, illetve előírt alakjával egyrészt megkülönbözteti őket a világiaktól, másrészt felismerhetővé teszi papi vagy szerzetesi jellegüket. E pontban szigorú büntetést ír elő az Egyház három canonban is. (136. §. 3.; 188. n. 7.; 2379.) Ezenkívül a S. Congregatio Consilii 1926. júl. 1-én újból hangoztatta a papok és szerzetesek fenti kötelességét. (A. A. S. XVIII. 312.)

17. Szerpapi és alszerpapi segédlet nélküli *szentmisé*-ben, még ha énekes is (külön kiváltság vagy engedély nélkül) nem szabad az oltárt incenzálni. Ezt a ritus kon-

gregáció ismételten hangoztatta. (S. R. C. 937, 2067, 2515. ad 8, 3611. ad 6, 3697. ad 3.)

18. Az énekes és ünnepélyes misében a pap a Kyriet nem az oltár közepén mondja, hanem a leckeoldalon az introitus imája után.

19. Érdekes megemlíteni, hogy a pápa ünnepélyes miséin a szentleckét és Evangéliumot a latinon kívül görögül is eléneklik.

20. Votiv misében sequentiát soha nem kell mondani.

21. Tudjuk, hogy a liturgiában Jézus nevére fejet kell hajtánunk (kivéve, ha térdelünk), ellenben Krisztus nevére nem. Utóbbi alól egyetlen kivétel a szentmise második Mementójában (memento mortuorum) előforduló Krisztus szó. Okául a liturgiák sokféle magyarázattal is szolgálnak.

22. Különbség van az Evangélium-olvasás előtti áldást kérő két kérés között. A szerpap a paptól kérve, így szól: *iube Domne benedicere*, a pap pedig Istentől kérve, így imádkozik: *iube Domine benedicere*.

23. Ha valamely misében, amelynek nincs saját praefatioja, commemoratiót kell vennünk oly ünnepről, liturg. napról vagy szentről (pl. Sz. József), amelynek, illetve akinek van saját praefatioja, ezt kell vennünk.

24. Hány térdel térdepeljen az áldozó hívő, amikor a Szenttest vétele után helyére indul?

Az ősegyházban eleinte állva áldoztak a hívek, tehát térdhajtás nélkül távoztak is. Majd különféleképp viselkedtek. Az utolsó előtti évtizedes szokás szerint nálunk a távozás előtt két térdel térdepeltek.

Róma döntése szerint azonban a mai előírás szerint a hívek a szentáldozás után csak egy térdel térdepelve a cibóriumban levő Ss. előtt, vonulnak helyükre.

25. Sokan nem tudják, főképp a hívek nem, hogy az oltáron a legfölségesebb Oltáriszentséget voltaképp nem az öröklámpa van hivatva jelezni, hanem a conopeum.

Mert hiszen öröklámpa éghet más oltáron is, sőt a Caere-miniale Episcoporum szerint bizonyos ünnepeken az ünnepélyes szentmise és vesperás idején kell is égnie. Ellenben conopeumot kizárólag csak oly tabernákulumon szabad alkalmazni, amelyikben a Szentséget őrzik. Erről a jövő évi papi naptárban bővebben lesz szó. Tehát a viszontlátással

•

Azoknak a paptestvéreknek, akik rövid időtartamú helyettesítést, kisegítést vagy cserét óhajtanak, e naptár Szerkesztősége (Bpest, I., Logodi-u. 9. I. em. 8.) szívesen és teljesen díjmentesen közvetít, csupán a levelezéshez szükséges 3 levélbélyeg melléklését kéri.

ELÉGHETETLEN PAPIR

A mostani világháborúban rengeteg papír, hivatalos irat és okmány pusztult el. Pedig van rá egyszerű mód, amellyel legalább a kisebb tűz ellen biztosítani tudjuk a papíraryagot.

Nagyobb vizes edénybe jó sok timsót olvasztunk. Ebbe keményebb, csomagolásra alkalmas papírt többször áztatunk, majd megszáritunk.

Az így kezelt papírba csomagoljuk azután okiratainkat, értékpapírunkat vagy más elérhető tárgyunkat.

GONDOLATOK

1. Minden papnak van sok jó oldala, de sajnos, nem mindegyik érezteti is azokat.

2. A lelkipásztor gyengéi vagy bűnei megbosszulják magukat a híveken és a hívek gyengéi és bűnei megbosszulják magukat a lelkipásztoron.

3. Sajátságos, de tapasztalati tény, hogy a káplánok, akik valamikor cruces parochorum voltak, később cruces cooperatorum-má változnak.

4. Pap- és szerzetestestvérek között a kíváncsú correctio fraterna mindig olyan gyenge, mint az enyhítő balzsam a rossz sebre.

5. Nem azok hívják fel magukra a figyelmet, akik erősen fellépnek, hanem akiknek a cipője csikorog hangosan vagy bántóan.

6. Gyakran nem annak adnak igazat, aki az igazságot mondja, hanem aki a maga igazát nagyon elkiabálja.

7. Kolumbus nevét nem az új világrész felfedezése miatt emlegetik gyakran, hanem a tojás adoma miatt.

8. Ahogyan te nyilatkozol elődödről, éppúgy fog nyilatkozni rólad az utódod és ennek környezete.

9. Ha egy megjelent könyvemet a jó barátomnak és haragos ellenségemnek adom, biztosan tudom, hogy először az ellenségem olvassa el, még hozzá alaposabb figyelemmel, mint a barátom.

10. Semmisem szokott minket jobban felbosszantani, mintha azt mondják nekünk, hogy fel vagyunk háborodva.

11. Ezért a haragos embernek mi sem mondjuk, hogy haragszik, hanem inkább ezt: Onról fel sem tudom tenni, hogy igazán haragszik.

12. Hasonló ellenszenv több embert hoz közös nevezőre, mint közös rokonszenv.

13. Mindennap gazdagabbak leszünk tapasztalásban és szegényebbek az illúzióban.

14. A szülőket tanítsuk meg erre:

Ne azt prédikálják gyermekeiknek, hogy szüleiket szeressék, hanem inkább gyakran emlegessék, hogy ők mennyire szerették a *saját* szüleiket.

15. Rokonok nem mindig barátságosak, de a barátok mindenkor rokonszenvesek.

16. Kétféle embert nem szoktunk szívélyesen köszönni: akit nem eléggé ismerünk és akit nagyon is jól ismerünk.

17. A tapintatlan emberre még mások tapintata is kellemetlen, mert a tapintat viszonzásra készlet.

18. Még manapság is az „arany” középutat ajánlják. Jó, de adják nekünk inkább csak az aranyat, az utat majd megtaláljuk magunktól is.

19. Miben nyilatkozik meg az ember?

A bolond a beszédében, az okos a tetteiben, a bölcs pedig — amit gyakran nem mond vagy tesz meg.

20. Vannak kérdések, amelyekre hasznosabb vállvonogatással válaszolni, mint nyelvünkkel.

21. Van olyan köszöntés is, amely lényegében alig különbözik az arculütéstől.

22. Akkor válunk valóban öregekké, ha kezdik mondani, hogy fiatalosan nézünk ki.

P A P I K Ö N Y V E K :

Dr. Czapik Gyula: Az öreg plébános levelei 3 kötet	7.—
Dr. Császár József: Gyóntatók zsebkönyve — — —	8.—
Dehon—Uhl: Jézus papi Szíve — — — — —	2.50
Dr. Egyed Lajos: A Szentírás idézettára — — — —	20.—
Kunz: Pap és az olvasó — — — — —	—50
Koszter Atya: Lépcsőima — — — — —	30.—
Korompay: Az apostolok iskolájában — — — —	3.—
Plus Raoul S. J.: Papi elmélkedések — — — —	15.—
Schmiedt Béla dr.: Fehértorony hível — — — —	8.—
Szabó József S. J.: Szónoki taglejtés — — — —	10.—
Szunyogh Ferenc O. S. B.: Szent zsolozsma I. II. —	16.—
— Szent Pál cselekedetei I. II. — — — —	25.—
Záborszky István dr.: Az Alter Christus eszménye felé	5.—

TOWER VILMOSNAK MÉG KAPHATÓ MŰVEI:

1. **Kicsoda Krisztus?** Két kötet. Szent István Társulat kiadása.
Ára: 10.— Forint.
2. **A más világ, pokol, mennyország.** Korda kiadás. Alapár
3. **A hipnotizmus, elméleti, gyakorlati, orvosi és büntetőjogi szempontból.** Ára: 3.— Forint.
4. **Amtl Napóleon életrajzi elhallgatnak.** Szalézi Művek kiadása.
5. **A pápák szerepe hazánk megmentésében és fennmaradásában.** Az Élet-nyomda kiadása.
6. **A papi cellbátus.**
8. **Papi és szerzetesi diéta.** Számos orvos közreműködésével. Szalézi Művek kiadása.
9. **Ha megöregszünk.** Tanácsok és gondolatok életünk estéjére. Korda kiadása. Ára: 3.60 Forint.
10. **Vigasztaló gondolatok betegek és más szenvedők számára.** Korda kiadása. Ára: 6.— Forint.
11. **Illemtöködex papok és szerzetesek számára.** II. kiadás. 2 kötet, az I. kötet ára 25.— Forint, az I. kötetből csupán nagyon kevés kapható. A II. kötet ára: 50.— Forint.
12. **Levelek egy szülöhöz.**
13. **Képességvizsgálat a kat. világnézeti szempontból.**
14. **Die St. Barbara.**
15. **Ciò che le biografie di Napoleone non dicono.**
16. **Mit köszönhet Magyarország a pápaságnak?**
17. **Amit tudni illik?** Két utóbbi a Szent István Társulat kiadása.

ELŐKÉSZÜLETBEN:

1. **Clerus et Castitas.** A nemi kérdés ismertetése a kat. klerus számára. Írják: Tower Vilmos és Dr. med. Tower Edvin. A Korda kiadásában fog megjelenni.
2. **A katolikus hitvallás.** III. kiadás. A Szent István Társulatban fog megjelenni.

Szívgyárdát vezetőik részére jellemnevelő meséket tartalmaznak:

Farkas Éva: Szívkirály kincse . Jézus Szíve 12 ígertéről mesék — — — — —	8.50
P. Félix: Az Úr Jézus virágoskertje, Tanuljunk a Jézuskától	6.—
Magyary Judit: Szivecske meséi — — — — —	7.—
Palágyi Sándor: Víganka és más gyermekmesék — —	8.50
Idlikő könyve . Kötve — — — — —	5.—
Dr. Lotz—Waigand Emmy: Jancsi, Jóska, Jutka és a három őrangyalka . Kötve — — — — —	12.—
Dr. Waigand József: Utazás a mesevilágban . Sok színes képpel végigvezeti a gyermeket az egész földön és bemutatja színes mesék keretében a pogány gyermekeket. Apostoli hivatásra nevel — — — — —	14.—

Gyermekjátékok:

Kócos Kata . A Fekete Péterhez hasonló kártyajáték, mulatságos, nevelőhatású. Egy rossz és egy jó gyermek van szembeállítva a játékokban. Ára — — —	1.—
Árpádházi Szent Margit a gyönyörűséges Margitszigeten. Kivágható játék — — — — —	2.—
Menjünk Jézus Szívéhez . Játssza beszélő szép képekben tanít a Jézus Szíve tiszteletre.	
Egy dobókockával, zacskóban — — — — —	4.50
Díszdobozban, két dobókockával — — — — —	8.50
Utazás a Jézuskához . Bűn és erény állomásai közt folyik a játék a mennyország és pokol felé.	
Két dobókockával, zacskóban — — — — —	4.50
Díszdobozban — — — — —	8.50
Lassan járj, tovább érsz . Tréfás állatokkal díszített kockajáték. Egy dobókockával, zacskóban — —	4.—
Díszdobozban — — — — —	7.50
Fa építőjáték , madarasjáték 3.90; Tornázó bohóc 1.20	
Céltadobós játék 7.50; Összerakó játék 4.50	

Templomi és háztartási gyertyák 14 és 11 Ft.

irodai papírok, borítékok, írószerek, tinta, papírszalvéták, csomagolópapír, spárga és kenderárak nagy választékban kaphatók.

(A könyvárjegyzék folytatása a borítólapon 2. oldaláról.)

- Dr. Nógrádi József: **A kegyelmi élet.** Elmélkedések és olvasmányok. Kincseket érő, alapos mű a kegyelem-tanról. Három kötetből áll, az első két kötet 8 fejezetből áll: A földi mindenség Királya; Isten országa; A kegyelem fogalma; Szent Pál a kegyelemről, a segítő kegyelem fajtái, kegyelem és akarat; Szent Péter a kegyelemről; A kegyelem lényege, részese-dés az isteni természetben, Szent János a kegyelemről; Krisztus Urunk a kegyelemről; Istengyermekség; Jogunk Isten atyai szeretetére; Jogunk Isten gondviselésére; Jogunk Isten örökségére.
- A MÁSODIK KÖTET Krisztus titokzatos testéről, 16 fejezetben hoz értekezést, a harmadik rész pedig az emberről, mint a Szentlélek templomáról ír 16 fejezetben. A három kötet együttes ára — — — — 18.—

Néhány jó beszédanyag:

- Dr. Czapik Gyula: **A vasárnapi Evangéliumok kapcsán.** „A Szív” ujság hasábjain látott napvilágot. A szerző a nagy közönségnek szánta. Egyszerű, de igen tartalmas beszédek egész évre az Evangéliumról — — 3.50
- Dr. Faragó Ferenc: **Krisztus követségében járunk...** Rövid, magvas gondolatok a Szentleckéről — — 7.—
- László János: **Az élet iskolája.** Szentbeszédanyag minden vasár- és ünnepnapra — — — — 10.—
- Gálos László dr.: **Krisztussal végig az éven.** Ünnepi beszédanyag — — — — 12.—
- Pákozdy József: **Kongregációs beszédek.** Főleg leányegyesületek vezetői veszik nagy hasznát ennek az erényekről szóló szentbeszédes kötetnek — — — 5.—
- Walter János dr.: **Üdvözlégy Mária!** A loretoi litániát hozza-elmélkedésekben. Októberre elsőrangú segéd-könyv — — — — 8.—

K O R D A

Ipari és Kereskedelmi R. T.
könyv-, papír- és kegytárgykereskedésében.
BUDAPEST, VIII., MIKSZÁTH KÁLMÁN-TÉR 4.

